

תוכן העניינים

הקדמה

7

חלק ראשון: קווים לאופיו התרבותי של המרכז האשכנזי בחילופי המאות השש־עשרה – השבע־עשרה

11 פרק א – התקופה ואישיה
א. הרקע 11; ב. אישים 18; ג. השינוי 24.

33 פרק ב – קשרים וקשרי תרבות
פרשה א: דרכי המגע עם איטליה 33; א. זיקה והתערבות 33; ב. למקום תורה
40; ג. בבתי הדפוס 42; ד. ממרכז למרכז 45; ה. הנודדים 49; ו. הדדיות
52;
פרשה ב: הקשרים עם ארץ ישראל ועם המזרח 54; א. קשרים עם המזרח
54; ב. המגע עם חכמי ארץ ישראל 59; סיכום 63.

חלק שני: כיווני היצירה והתכוונויותיה

67 פתיחה

72 פרק ג – הלכה כמרכז

82 פרק ד – ספרות הפרשנות
א. פירושי מקרא ופרשנות רש"י 82; ב. ביאורים לספרות פרשני המקרא שעל
דרך הקבלה 90; ג. היחס ללימוד המקרא 93; ד. פרשנות אגדת חז"ל 95; 1.
פרשנות אגדה ודרוש 96; 2. פרשנות האגדה בכתבי המהר"ל 105; 3. מהר"ל
על דרכי האגדה 110; 4. פרשנות מדרש רבה 118; 5. פרשנות אגדת התלמוד
127; 6. 'חידושי אגדות' מהרש"א 135; ה. פירושי מסכת אבות 143; ו.
פרשנות התפילה וההגדה 144; ז. פירושים לספרי עיון וקבלה 146; ח. פירושים
לספרים בתכונה 149; סיכום 150.

154 פרק ה – עיון והגות

א. הפולמוס בין הרמ"א למהרש"ל 156; ב. הפולמוס על ה'מורה' 160; ג. עוד
בשבח החקירה 165; ד. נוספות על שבחי העיון 169; ה. בין חכמה לחכמת

התורה 172; ו. על היחס לחקירה בראשית המאה השבע־עשרה 174; ז. גישתו של ר' שלמה אפרים לונטשיץ 176; ח. על הרקע לעיסוק בחקירה 179; סוף דבר 181.

183 **פרק ו – קבלה**

א. ספרי עזר וחיבורים אחרים 185; ב. הרפסות והעתקות של ספרי קבלה 193; ג. ספרות התיקונים 200; ד. עוד על היחס לקבלה 208.

223 **פרק ז – מוסר דרוש ודרשה**

א. ספרי מוסר 223; ב. מוסר וסוגות אחרות 231; ג. הדרשה 242.

248 **פרק ח – המדעים הלשון והשירה**

א. גיאוגרפיה 248; ב. תכונה 250; ג. אריתמטיקה וגיאומטריה 255; ד. היסטוריוגרפיה 257; ה. מדע הלשון 260; ו. השירה והפיוט 273.

חלק שלישי: בין דרכים

283 **פתיחה**

286 **פרק ט – האל – תארו ומודותיו**

א. תארים וספירות 286; ב. תארים עצמיים 292; ג. שמות מושאלים 294; ד. נוספות 295.

301 **פרק י – ממושגתם של חכמי הדור על התורה ועל טיבה**

א. התורה רבת פנים 302; ב. עיקרה של תורה 324; ג. התורה – החוק הקוסמי וחוק האדם 334; ד. נוספות 350.

356 **פרק יא – קבלה וחלכה**

א. הלכה וקבלה 357; ב. השתרשות מנהגי מקובלים והלכותיהם 366; ג. פוריות ריטואלית וחיובב דינים 370; ד. עוד על הנמקות מנהגים על פי הקבלה 374.

377 **סיכום**

נספחים

א. פירושים על רש"י מאת חכמי אשכנז ופולין בני המאה השש־עשרה וראשית המאה השבע־עשרה 385; ב. הערות על דבר ספר 'ארחות צדיקים' 390; ג. עולי ארץ 395.

ביבליוגרפיה

א. מקורות בדפוס 397; ב. מקורות – ככתבי יד 406; ג. מחקרים – מפתח ביבליוגרפי 407.

מפתחות

א. מפתח העניינים 425; מפתח שמות האנשים 432; מפתח שמות המקומות 445; מפתח החיבורים 447.

הקדמה

הספר המוגש בזה לפני הקורא בא לדרון ביצירה הרוחנית-הספרותית של חכמי פולין ואשכנז שפעלו במחצית השנייה של המאה השש־עשרה ובשני העשורים הראשונים של המאה השבע־עשרה. נסקרו תחומי היצירה של חכמי דורות אלו אשר עשו ספרים הרבה בכל תחום מן התחומים שעסקו בהם קודמיהם, הן באזורי אשכנז והן באזורים שבהם שלטה מסורת היצירה הספרדית, ונתבררו סוגיות בתחומי ההגות, המוסר, ההלכה והקבלה.

המחברים בני התקופה נזקקו לכל מורשת היצירה של קודמיהם כמעט ללא הסתייגות, ועל כן נמצא בכתביהם הר לכל התופעות הרוחניות-התרבותיות, שרווחו בעולמם של יהודים עד אותה שעה ובאותה שעה. אכן בסופה של התקופה המתוארת בחיבור, כאשר נפגשה היהדות האשכנזית עם הקבלה הלוריאנית, היא נשבתה בקסמיה והסתפקה בהשתקעות בה לצד העיסוק הנמשך בהלכה. הסתגרות זו גורמת לשינוי רבי־אנפין בכל הווייתה הרוחנית של היהדות האשכנזית וכאן פינה וכאן יתר לתהליכים תרבותיים ואף חברתיים רבי־משמעות שבירורים חורג מגדרי החיבור.

בהרבה מפרקי הספר הכנסתי את עצמי לבירורים כיבולוגרפיים מפורטים, שלכתחילה נראה כאילו יש בהם לשמש רק כמסד לריון, אולם זה אינו אלא למראית עין. בירורים אלו חיוניים להעמדת פרופיל נאמן של יצירת דורות אלו, גם משום שאין בידנו מחקרים העוסקים בפנים המגוונות שלה, ועובדות בסיסיות עלומות אפילו מעיני בקיאים, ויותר מכך משום שגופי רכרים נבנים עליהם. תמונת יצירתה של התקופה לא תתגלה לנו ללא ציורם של גוונים ובני גוונים העולים בכתבים השונים ובלא שנעלה את זכרם של יוצרים נידחים ויצירותיהם הנידחות. זאת בעיקר משום שדחייתם לא באה אחר שיקול וכחינה, אלא הינה פרי שינוי שהתחולל סמוך לאותו זמן במעמדה של היצירה שאינה הלכית, וחמור מכך פרי זלוזל לכתחילה של חוקרים במה שאינו נכלל בין הסוגות בעלות היוקרה ובין התפיסות הרוחניות שקיבלו גושפנקה של גדולים.

ראשיתו של חיבור זה בעבודה לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה בנושא: זרמים ומגמות בספרות המחשבה והמוסר בפולין ובאשכנז במאה ה־17. העבודה נכתבה בהדרכתו של פרופ' ישעיהו תשבי והוגשה לסינט של האוניברסיטה העברית בשנת תשל"ז. פרטים רבים הוצגו כאן בדרך אחרת, וכן נוספו לחיבור סעיפים ואף פרקים חדשים על פי מה שנתברר לי מאז.

במהלך כתיבתו של החיבור על נוסחיו וכיתי ליהנות מידיעותיהם ומעצותיהם של מו"ר פרופ' י' תשבי ושל מורי, ידידי ורעי: פרופ' חיים ביינארט, פרופ' יוסף דן, פרופ' יצחק טברסקי, פרופ' חנה טורניאנסקי, פרופ' מנחם שמלצר מבית המדרש לרבנים בניו־יורק (שגם פתח בפני

את אוצרו הטוב של בית המדרש, שעל ספרייתו היה מופקר שנים הרבה). תודה מיוחדת חב אני לגב' ורדה פרבה שהתקינה את החיבור לרפוס בטוב טעם ורעת. בעיקר אני אסיר תודה לאשתי זו ביתי אילת, שנשאה באורך רוח בטורח הכפול שטרחתי על חיבור זה, ולילדי נורית ולק, רם ונעם-משה, שעל חשבון חיובות אב נעשה חיבור זה. בני רם, שכל סוד מסורות המחשב לא אניס ליה, סייע עמי בסוגיות הטכניות של הכנת החיבור ואף טרח עם בתי נורית בהתקנת המפתחות המפורטים. ברכות אב להם. מבקש אני להודות לקרן אריה לובין ולקרן לואיס ומינה אפשטיין שעל יד האקדמיה האמריקאית לחקר היהדות על תמיכתם בהדפסת הספר. כן יעמדו על הברכה מר דן בנוביץ, מנהל הוצאת מאגנס, שטיפל בנאמנות רבה בהוצאתו לאור של הספר, קודמו בתפקיד מר ב"צ יהושע, עובדי ההוצאה רם גולדברג ורועי גולן ועובדי רפוס גרף־פרס. הנהלות ספריות שונות איפשרו לי לחקור כתבי־יד שכרשותם ותודתי להם.

יעקב אלבוים

בעזרה"ת ערב תנוכה תש"ן
האוניברסיטה העברית, ירושלים

מפתח העניינים

- אל, ידיעתו 298 296 294-292
 אל, ייחודו 298 296 293 167 157
 אל, מנהיג 296 286
 אל, מציאותו 318 252 203 178-177 175
 321
 אל, עצמותו 325 293-292 290 288 286
 368
 אל, שמותיו 318-317 311 295-294 124
 354
 אל, תאריז 339 300-285 185 164 114
 אל מלך נאמן 362
 אלהות, חקירה 171 169-165
 אליגוריסטיקה 129 120 101-100
 177 162 143-142 139 135-134
 311 307-305 302 296 237 232
 354 337 324-321 313
 אמונה 176 172 168 163 159 157 155
 312-311 305 301 252 238 234
 354 330-329 327 325 321
 אמונה אמיתית 306
 אמן 368-367 131
 אנטינומיזם 333
 אני מאמין 157
 אסטרולוגיה 254-253 234 78
 אסטרונומיה ראה: תכונה
 אצילות 328 326 309 300 293 290 211
 אריאנים 31
 אריסטו, תפילת 158
 אריסטוטלים 348
 אריתמטיקה 256-255
 ברומברג (רפוס) 44
 בחורים 158 147 128 80-79 28 16-15 7
 246 218 165
 בחירה (חופש הבחירה) 316 138 141-140
 138 125 106-105 95 פרשנות אבות,
 231 204 152 145 143 140
 אבי"ע (אצילות, בריאה, יצירה, עשיה) 328
 אגדה 259 270 218 174 162 79 76 74 25
 353 344 308 304-303
 אגדה, דרכיה עפ"י המהר"ל 118-110
 אגדה, פרשנות 232 162 142-95 82
 353 239-238
 אגדה, פרשנות אגדה ודרוש 129 105-96
 246 243 239-238 138 135 132
 355
 אגדה, פרשנות המהר"ל 110-105
 אגרות תמוהות 351-350
 אגרת התלמוד הבבלי, פרשנות
 142-127
 אגרת התלמוד הבבלי, פרשנות מהרש"א
 142-135
 אהבה ודביקות 240
 אוניברסיטה 31
 אותיות 310 307 305 270-267 44 14
 368 353 325 320 317 311
 אותיות, דרשת 333 22
 אותיות, קוצי 317
 אותיות, שיכול 124-123
 אותיות, תמונת 368 325 207 181
 איטליאנים 38 33
 אין למדין מן ההגדות 112
 אין סומכין על דברי אגדה 112
 אין סוף 300 291
 אישים אלוהיים 233
 אל, בורא 252 178-177 124
 אל, האשתו והגשמתו 293 162 114
 329 306 298-296
 אל, הכרתו 203 180 176-175 173
 308 300-286

- דפוס, המצאת 25-27 183 304 309
 דקדוק ראה: לשון, תורת
 דרוש, דרכים, אופנים 23 88 90 102 104
 118-117 151-150 238-235
 318
 דרוש הלציי ראה: הלצה
 דרוש ודרשה 98 238 240 242-247
 דרוש ומוסר 231-242
 דרוש ופרשנות האגדה ראה: אגדה,
 פרשנות אגדה ודרוש
 דרוש ופרשנות מקרא 90 102 117-118
 235-236 318 355
 דרוש מוסרי 23 74 103-104 129 154
 177 240-248
 דרוש מחורש 99-100 129 236-238
 דרוש, ספרות 96-105 128 199 242-231
 254 355
 דרשות 35 47 67 76 78 94 98 117-118
 102 152 160 224 228 238 240
 242-247 334 388 398 400
 דרשות חז"ל 84 86 112-113 117-118
 123-124 135 142 161 164
 237 240
 דרשנים 83 89 101-109 122 128 136 153
 177 215 236-237 242-247 323
 353-354
 הבאי וגוזמא ראה: דברי הבאי
 הוויות דאבוי ורבא 327 348 361 378
 הומניזם 30
 היסטוריוגרפיה 257-260
 הלכה 67 72-82 89 344 349 356-376
 378-380
 הלכה אשכנזית וספרדית 24
 הלכה ואגדה 116 126 344
 הלכה ומוסר 131 224 231 241
 הלכה ופילוסופיה 169 348-349
 378-380
 הלכה וקבלה 187 220-221 216 285
 356-376
 הלכה ככתראי נגר קדמאי 364
 הלכה, מונוגרפיות 72-73 81 105 224
 הלצה 90 101 125 129-130 209
 243-244 352
 המירם (המירס) 94 160
 בינה, ספירת 269 311
 בינה, שערי 319 332-334 348
 בעלי התוספות 16 86 89
 בר יוחאי נמשחת אשירך 189 202 206
 בראגארין (רפוס) 34
 בשר וחלב 369 371 375
 בשר ויין 169 183 213-214
 בתי כנסת 31
 גאולה 105 126 154 188 194 210 218
 253 299 325 332-333 336 338
 351-352 367-368
 גבאי א"י 62
 גוזמא 100 115 162 308
 גוף ונפש 232-233 316 319-320 323
 329 337 342 344
 גוף ונשמה 134
 גזירות ביהם 41
 גזירות ת"ח ות"ט 11-13 17 53 57 64
 218
 גזירת וינה 260
 גט 47 51 55 85
 הגט מוינא 16 76-77
 גיאומטריה 255
 גימטריה 88-91 123 151 173 191 197
 208 222 308 317 336 352-351
 גלגול 88 127 189 192 207 215 218
 220
 גלגלים 177-178 318 355
 גילוי אמריקה 248
 גלות 80 105 123 138 141 154 218 251
 256 262 272 315 325 351
 גלות מצרים 145
 גלות ספרד 18 56
 גלות השכינה 199 218
 דבקות 149-150 171 184 240 311
 339 343-346 347 349
 דברות (עשרת הדברות) 246 268 330 365
 דברי הבאי 114 162
 דר לשוניות 68-69 227 276 278 377
 דיני אדם ודיני שמים 370
 דפוס, בתי 14 34 39 42-45 52-54 64 67
 79 119 144 185 193-195
 227-231

348-347	המרה	55-54	41	34	31
חכמות ראה: מדעים	הנהגות ותיקונים, ספרות	207-200			
174-172	156	128	30		
	251				
86	25				
133	חכמי האמת (חכמי התלמוד)				
375	320	217	193		
	241	179			
179	177	166	140	120	100
					296
	171				
	222				
	חכמת הגלגלים ראה: גלגלים				
	318	250	167	78	
250	77				
	256-255				
115-114	חכמת התורה וחכמת האומות				
304	302-301	252	248	182-154	
344	342	337	326	319-318	313
					380
	337				
	חומר - חומר				
	69				
	321	272	265	210	203
151	91	89	42	28	16
326	262	234	225-224	198-197	
					375
	372				
	35				
	91	88			
	360				
	157				
	360	334	332		
	34				
	364				
70-68	ידיש, ספרות מוסר והנהגה				
	278	229-227			
	94	68			
45-44	39	33	31	29	ספרות שפה וספרות
146	90	83	78	73	71-67
254	249	247	242	231	225
278	276-275	264	260	258-257	
					393
					377
					365
					339
					אחד'
					318
					371
					274
296	234	141	138	131	השגחה
					367-366
					340
					316
					203
					התבודדות
					262
57	48	43-42	21-20	16	ועד ארבע ארצות
372	270	201			145-144
					387-385
					240
					234
					זיוף (צביעות)
					257
					הזוהר
					234
					זכות אבות
					290
					זעיר אנפין
					תורה של קראקוב
					84
					321-320
					142
					124
					חומר וצורה
					321-320
					317-316
					זיכוכ
					342-340
					167
					138
					חומר ראשון
					371-370
					357
					241
					76
					חומרות
					375
					373
					חופש הבחירה ראה: בחירה
					321
					178
					167
					חידוש, אמונת
					136-135
					105
					101-99
					חידוש, רצון
					238-235
					233-232
					197
					151-150
					353
					327
					284
					244
					374-370
					רינים
					119-118
					72
					21
					ספרות
					חילוק ופלפול ראה: פלפול
					365
					הדין
					177
					171
					169-166
					128
					25
					חכמה אלוהית
					337
					318
					316
					309-308
					252
					198
					289
					173
					115
					111
					חכמה אנושית
					158
					115
					80
					חכמות טבעיות
					318
					252
					177
					173
					168-167
					158
					115
					חכמה לימודית, חכמות לימודיות
					252
					177
					173
					168-167
					158
					115

- מושכלות אלוהיות 213 175
 מורה נבוכים, פולמוס 165-160
 מורה נבוכים, פרשנות 175 146 77 41
 404-403 215 184
 מחלוקת (בהלכה) 60
 מטא הלכה 380
 מינות 241 174 163 158 156-155 26
 350 296 291
 מלאכים 209 201 178-177 162 130 91
 348 342 320-318 296
 מנהג 187 145 74 52 41 37 28 15-14
 241 225 220 214 206 203 199
 373 371 364 361 359-356
 מנהג אבותינו תורה 372 359
 מנהג מבטל הלכה 359
 מנהגי מקובלים 376-374 370-366
 מנהגים, ספרות 236 228-227 74-73
 מסחר 226 58-57 52
 מסחר בספרים 34 27
 מערכת ראה: אסטרונוגיה
 מעשה בראשית 312 308 214-213 170
 מעשה מרכבה 180 170 139 136
 327 312 308 216 214-212
 מפי סופרים, מפי ספרים 240 195 134 77
 309
 מצד המקבילים 336 294 292-291 114
 מצד הפועל 291 114
 מצוות 276 216 186 169 141 138 84 15
 326 324-323 321-319 308 302
 367 361 356-354 350-337 329
 375-374 370-369
 מצוות טבעיות 345
 מצוות, טעמי 320 308 303 216 209 199
 356-353 343-341 327-326 324
 370-369 367 361
 מצוות מושכלות 345 319
 מצוות מקובלות 345
 מצוות נשים 69-68
 מצוות - פעולות אלוהיות 346 341
 מצוות שכליות 313
 מצוות, שכר 138
 מצוות שמעיות 319
 מקובל אלוהי 265 212 205 145
 272-271
- כוונות 348 327 321-320 240 203 23
 375 371 369
 כוונות האגרות 121-120 103 101-99
 318 308 162 141 132 129-128
 כוונות זרות באגרות ובמדרשים 102-101
 237
 כיסוי הראש 15
 כרונוגפיה 17
 כתר, ספירת 347 300 291-290 202
 כתרים (ספירות) 289 202
 כתרי אותיות 325
- לוונטינים 33
 לועז, לועזים 161 119 55 52 50 46 36 33
 261 228 196
 לותרנים 31
 לחם ובשר 361 213 169 163
 לשון הרע 239 234 164 157 98
 לשון רוסיה 29
 לשון, תורת 112 90-89 77 45-44 22
 197-196 158 156 123
 273-260
 לשם יחוד 371
- מגילות, פירושים על 120-119 94-93 84
 406 386 236 187 146
 מדעים 181 155 67 46 40 24 17
 360-248
 מדרש רבה, פרשנות 128 127-118 113
 מדרש תהילים, פרשנות 125 96
 מדרשים, פרשנות 113 96-95 76
 128-118
 מוזיקה 167
 מומרים ראה: המרה
- מוסר 98-97 81 69-67 16
 138 131-129 106-105 103-102
 247-223 194 192 171 150 143
 284 279-278 276 268 258 254
 340 329 321 316 314 303-302
 380 377 375 356 345 342
 394-390
 מוסר ודרוש ראה: דרוש מוסרי
 מוסר, ספרות 132 82-81 79 70-68 42
 247-223 186 165 146 143
 מושכלות 348 342 326 172 159 147 77

- סומא, עלייה לתורה 364
 סטרא אחרא 88
 סיגופים 316
 סיפורת 69
 סכולסטיקה 379
 סמיכות גאולה לתפילה 368
 סעודת לוי'תן 351
 ספירות 88 91 130 139-140 146 152
 163 209 211-212 215 272
 286-300 311 334 336-367
 374-375
 ספירות ותארים 185 286-300
 ספרדים 18 29 33 39 50 52 54-64 94
 144 266 365
 סתם יינם 14 38

 עברונות, ספרות 150 254
 עולם האלהות 88
 עולם הבא 142 311-313 324 335 337
 344 346
 עולם הנקבה 290
 עומק הכתוב 113 117
 עזר אלהי 329-330
 עיבור 215 252-254
 עיון והגות 67 81 144 154-182 238
 240 283-300 377-381
 עיון ומעשה 119 328 350
 עיון תפילה 85 267
 עילת העילות 290
 עיקרים 157 159 178 205 241 321 330
 ענווה 150 233 240-239 316 340
 עצמות וכלים 287-288 290-292
 ערלה 369
 עשרה מאמרות 140 330

 פולמוסים 15-17 19-20 38 47 111 116
 170 173 221 260 284 313 338
 352
 פולמוס המקווה ברוויגיו 37 43
 פולמוס על המורה 160-165 233 298
 פולמוס על הקבלה ראה: קבלה
 פולמוס עם נוצרים 362-363 377
 פולמוס עם קראים 29
 פולמוס רמ"א מהרש"ל 156-160 181 233
 296

 מקרא 58 61 75-77 82-87 95-97 102-104
 113 123 132 135 140-141
 152 163 169-170 184 189 192
 194 213-214 219 232-231
 237-238 240 245 255 264 267
 270 297 301-303 355-389
 מקרא, יחס ללימודו 58 61 75 93-95
 160-161 163 170-174 175
 213-214 219 264 270
 מקרא, פרשנות 25 29 46 58 72-77
 82-93 97 104-102 125 132 135
 189 231 237 294 297 368 378
 385-389
 מקרא, פרשנות בידיש 68
 מקרא, פרשנות עפ"י אגדה 86
 102-104
 מקרא, תרגומים לידיש 68
 משיח 60 180 209 221 237 331-333
 336
 משל וחדידה 101 135
 משל ומליצה 111 113-114 135 239
 משנה - מיסטורין של הקב"ה 351
 משנה, לימוד 61 75 133 147 157-158
 165 169-170 173-174 176 183
 213-214 219 270 349 352
 משנה, ספירת גבורה 209
 משנה, פירושים על 24 76-77 95 143
 משפטים 116 158 345
 מתמטיקה 20 24 257

 גבואה 162 167 240 289 296 316 322
 326-328
 נגונים 268
 נוטריקון 89-90 123-124 151 191 205
 222 224 326 352-353
 נונין הפוכים 360-361
 נפילת אפים 372
 נפש, השארות 173
 נפש ונשמה 142 308 319 341-342
 344-346 348 352
 נפש ונשמה בתורה 305 322-323
 נפש, תורת 138 179 190 232-233 308
 נקודות 261 267-271 307

 סדר (בשיטת המהר"ל) 334-343 346 349

קבלה 16-17 30 40-41 46 61-64 67
 76-79 82-83 85 88 90 92 95
 108 113 124-125 128-127
 130-131 134 137-136 139 143
 146-148 151-153 158 163
 165-166 169-172 174-175 180
 183-223 225 229 234 242-241
 248 269-275 283-300 302
 308-311 315 320-321 324-330
 333 336 346 349 353-354
 356-381

קבלה אשכנזית 152 375

קבלה והלכה ראה: הלכה וקבלה

קבלת האר"י 17 61 145 180 189-190
 196 198 200-203 205 210 230

קבלת שבת 200-206 274 373

קיבושין 29 55

קיצוץ בנטיעות 124 168

קראים 29 30 51

קרי וכתוב 307

רוב מנין ורוב בנין 364

רוסית ראה: לשון רוסיא

ריפורמציה, קונטרריפורמציה 30 54 263

ריש גלותא 181

רמו 60 103 113 117 130 132 138-139

142 186 205 217 241 243 294

303 305 307-308 311-312 317

320-321 323 333-334 353 371

377

רנסנס 17 30-31 79

רפואה, רופאים 19 40 50-51 57 155 255

275

רש"י, הפירוש המיוחס על ב"ר 119-120

122

רש"י, פירושו לתורה 16 58 79 82-92

122 140 147 153 160 183 191

222 305 325-326 352 385-389

399 399-402 403 406

רש"י, פירושים על רש"י 21 76 82-87 92

122 140 147 197 207 305 352

385-389 399 403-406

שופר 369 375

שיעור קומה 192 296

שירה ופיוט 67-69 273-279 377

פוסקים, פסיקה 14 26 30 42 60 72-73
 75-76 79-80 82 93 158-157
 169 174 209 214 221 265 270
 349 358-359 361-363 369-371
 373-374

פיוט 68 76 197 202 235 273-279 371
 374 379 389

פילוסופיה 15 20-22 30 34 41-46

75-80 82 91 124-123 128-129

138-139 147 150-151 182-183

183-184 191 203 205 212-213

221 223 234 238 248 253 259

283-285 302-308 311 313

321-322 326-327 330 334

343-344 348 353 355 359

377-381

פילוסופים אלהיים 145-146 175 259

23 80 180-181 23 244 379 390

פריבילגיות 43 57

פרישות 94 340 352

פרשנות 42 67 76 82-84 185 189

191-192 199-200 223 231 233

235 242 245-246 254 311 313

353-354 385-389

פרשנות אגדה ודרוש ראה: אגדה,

פרשנות אגדה ודרוש

פרשנות האגדה ראה: אגדה, פרשנות

פרשנות המקרא ראה: מקרא, פרשנות

פשט, דרש וסוד במקרא ובדברי חז"ל

25-26 83 85-86 97 101-103

105 108 112-113 115 118-117

121 124 129 132 138-140 142

150-151 187 192 208-209 237

298 298-302 314 324-321 353-354

58 74 76 84-85 87 186 347 386

387

פת, בציעת 366

צדיק 94 130 138 142 163 167 183 186

201 206 227 241 311 316-317

323-324 331 333-335 350

352

צוואות, ספרות 224

ציצית 187 310 358 361 367 371

קבל האמת ממי שאמר 312

- 347-346 336 331 325-319 317 שירות מקראיות 68
 353 שירי ירכוה 278
 323-322 305 תורה, נשמה, גוף ומלבוש 313 311-310 שירת האזינו
 348-346 341 333 שכר 324-323 321-320 314-313 138
 343-334 תורה, סדר העולם וסדר האדם 371 350 346 343-342 327
 349 346 שכר מצווה מצווה 320
 308-307 284 101 תורה, שבעים פנים לה 396 207-206 64 62-61 56
 353 317 314 שלוחי א"י 373
 תורה, שמות האל (כל התורה) 295-294 שמות מושאלים ומשותפים
 308 294 241 שמותיו של הקב"ה 335-331 שמיטות
 324 320 318 311-310 שריפת פזונא 274
 354-353
 תורה, ששים ריבוא פירושים 353 תארים ראה: אל, תארו
 תורה, תורת האדם 326 תוכחה 226-225 186 103-102 99-97
 תורה, תושיה 316-315 303 278 276 240 238-235
 תורת הפיקדון 234 תורה 132 119-116 114-112 106 78
 ת"חית"ט ראה: גזירות ת"ח ות"ט 168-167 165 159-158 139
 תחיה 338 331 תורה 209 194 191 178-177 174-171
 תיקון חצות 376 תורה 270 264 253 241 239 226 213
 תיקון עליון ותיקון תחתון 290-289 תורה 380 374 363 359 355-301 294
 תיקונים ראה: הנהגות ותיקונים, ספרות 392 390-385
 תכונה 120 115 111 91 77-76 46 24 תורה אלוהית 304-303
 168-167 157 155 150-149 תורה לעתיד לבוא 334-331
 256-250 241 179 173 171-170 תורה לשמה 336 315-314
 318 תורה שבכתב ותורה שבעל"פה 111 95-94
 92 46-44 36 תלמוד, שריפת התלמוד 354-350 325 305 301
 163 תורה שכלית 340 337-336 319
 186-185 151 144 131 85 76 53 תפילה 310
 272 269 266 241 228 226 215 תורה, אין מוקדם ומאוחר בתורה
 376 374 372 368-367 362 297 תורה, אש שחורה על גבי אש לבנה 316
 199 192 186 139-138 59 16 תפילין 320
 369-368 362 358-357 267 תורה, ברכת התורה 327-326
 371 תורה, דיברה תורה כלשון בני-אדם 138
 371 369 363 358 תפילין בחול המועד 330-329 306
 358-357 226 תפילין במישוב ובמעומד 349-334
 363-362 תורה, כינויים 337
 173 תקופות וגימטריות תורה, לבוש התורה 324 303
 186 184 91 81 תשובה, חטא ותשובה תורה, לשון התורה לחדר
 316 248 241-239 234 225-224 לשון הפילוסופים לחדר 326 165
 393-391 375 371 367 תורה, מגלה פנים בתורה שלא כהלכה
 206 200 186 תשובה, ספרות התשובה תורה, מורים בתורה שלא כהלכה 363
 245 232 228-227 225-224 תורה, מלאכים חפצו בה 320-319
 393-391 תורה, 'משל' ו'נמשל' 307 305 303
 144 74-73 תשובות, ספרות השו"ת 325 323-322 תורה, נגלה ונסתר 315-314 311-302

מפתח שמות האנשים

אברהם ב"ר מרדכי גלאנטי 83 193 271
 אברהם ב"ר משה (אשכנזי)
 היילפרין 87 89 218 245 317 334
 339 352 386 397
 אברהם ב"ר שבתי הלוי הורויץ 20-21 73
 81 92 144 146-147 155-156
 160-165 169 171-180 219
 223-224 226 231-233 247
 254 276 278 296-297 328 323
 355 367 370 375 392 397
 אברהם ב"ר שם טוב ביכאגו 158 170 397
 אברהם ב"ר שמואל זכות 257 399
 אברהם דבלמש 90 261
 אברהם היידא 202 268 399
 אברהם הלוי הזקן ברובים 200-202 205
 218 397 401 406
 אברהם הלוי שטנג 262 276
 אברהם וולך 263
 אברהם חיים ב"ר צבי הירש שור 14 130
 327 339 397
 אברהם מינק 41
 אברהם נ' עזרא (ראב"ע) 78 93-94 125
 157 162 241 262 269 271 325
 אברהם פאריצול 248
 אברהם פרוינציאלו 53
 אברהם קאליהורא 50
 אברהם קולוריני 50
 אברהם קלויזנר 152
 אברהם שלום ב"ר יצחק 205 294
 אהרון בן שמחה אוישפיצן
 ברעטשיץ 148
 אהרון בנימין ב"ר חיים
 מוראפטשיק 268
 אהרון ברכיה ממודינה 206
 אהרון זעליג מזאלקוהו 193 209 396 398

אב"א ראה: אברהם בן אשר
 אבורהם ראה: דוד ב"ר יוסף אבורהם
 אביגדור קרא 28 180 197
 אבן גבאי ראה: מאיר ב"ר
 יחזקאל נ' גבאי
 אבן חביב ראה: יעקב בן חביב
 אבן יחיא ראה: דוד בן
 שלמה נ' יחיא
 אבן רושד 77
 אבן שועיב ראה: יהושע נ' שועיב
 אבן תיכון ראה: שמואל נ' תיכון
 אברבנאל ראה: יצחק ב"ר יהודה
 אברבנאל
 אברהם אבולעפיה 288
 אברהם אלמושנינו 61 207
 אברהם אשכנזי אפיטיקר 69 227 254 278
 393 397
 אברהם בן אשר (אב"א) 119 122
 אברהם ב"ר אביגדור מפראג 72 86
 אברהם ב"ר אליעזר דודלסום 148
 אברהם ב"ר אלכסנדר 396
 אברהם ב"ר אפרים נידרלאנד 256 397
 אברהם ב"ר דוד מאוסטרהא 94
 אברהם בר חייא 149
 אברהם ב"ר יהודה ליב מבראד 225
 אברהם ב"ר יום טוב ליפמן הלר 175
 אברהם ב"ר יעקב סבע 87-88 199 218
 397
 אברהם ב"ר יצחק הלוי תמ"ך 200
 אברהם ב"ר יצחק חיות 83 205 276 347
 350 397
 אברהם ב"ר יצחק קרא אשכנזי 45 224
 אברהם ב"ר ישראל יחיאל הכהן
 רפאפורט 82 181 153-152 85 74 62 48 21
 152-153 208-207 245
 274-275 332 376 397

- אליה ב"ר משה בלין 388–389
 אליהו ב"ר משה די וידאש 18 145 199
 393 390 371 308 235–234 230
 398
 אליהו ב"ר משה לואנץ 61 91 96 148
 278 275 254 207 195 190–189
 405 402 398 391
 אליהו הלוי (זקן אהרון') 55
 אליהו מונטאלטו רופא 50
 אליהו מזרחי (הרא"ם) 18 48 77 87 122
 388–387 385 328 305 256 140
 404
 אליהו מנחם חלפן הרופא 38
 אליעזר בן יהויכין יהושע
 מקאנדיה 39
 אליעזר ב"ר אליהו אשכנזי 18 25 36 58
 197 177 169–165 145 87 82 63
 302 295–294 292 273 252 217
 403 398 345 327 324–322 314
 אליעזר ב"ר נפתלי טריויש 13 23 38 194
 398
 אליעזר ב"ר שמעון גינצבורג 39 395
 אליעזר הכהן מצפת 63
 אליעזר מביהם 13
 אליקים גוטשלק רוטנבורג 23 94
 אליקים (יוהניס) העליץ 50 67 228
 אלכסנדר ב"ר יצחק פאפין הופין 69 227
 278 254
 אלמושנינו ראה: אברהם אלמושנינו
 אלמושנינו ראה: משה אלמושנינו
 אלנקווה ראה: ישראל ב"ר יוסף אלנקווה
 371–370 229 207
 אלעזר אזכרי 207 229 370–371
 אלעזר ב"ר אברהם חנוך אלטשולר
 194 144 59 198–398
 אלעזר ב"ר יהודה מורמס 89–90 224 398
 אלעמי ראה: שלמה אלעמי
 אלקבץ ראה: שלמה אלקבץ
 אלשיך ראה: משה ב"ר חיים אלשיך
 62
 אנשיל 68 83 256 260 264 398
 אפודי 200 262 269
 אפיטיקר ראה: אברהם אשכנזי אפיטיקר
 אפלטון 156
 אפרים ב"ר יוסף יאווראבר 241–242 246
 398 374–371 276 274 249
- אהרון ב"ר גרשון לאנר 20 94–95 156
 165–160 380
 אהרון פלומיל 86
 אהרון שמואל ב"ר משה שלום
 מקרמניץ 119 191 230 255 350
 398
 אוזידא ראה: שמואל ב"ר יצחק
 די אוזידא
 אויירבך ראה: שמעון וואלף יוסף
 ב"ר משולם זלמן אויירבך
 אויקלידס 77 256
 אורי ב"ר שמעון מביאלה 61
 אורי פייבוש (ירושלמי) 62
 אושנבורג ראה: שמעון ב"ר
 יצחק הלוי אושנבורג
 אידל אשכנזי 21
 איזיק טירנא 73 228
 איזיק שטיין 391 406
 איילנבורג ראה: יהודה ליב ב"ר עובדיה
 איילנבורג
 איילנבורג ראה: יששכר בער ב"ר ישראל
 ליוז פרנס איילנבורג
 איסרלין ראה: ישראל איסרלין
 ב"ר פתחיה
 אכסילראד בענריט ב"ר יוסף הלוי 83 230
 398
 אלבו ראה: יוסף אלבו
 אלחנן בן יקר 316 359
 אלחנן ב"ר אברהם העלן
 מפרנקפורט 69 278
 אלחנן ב"ר בצלאל אורי ליפמן
 חפץ מפוזנא 143 317–318 398
 אלטשולר ראה: אלעזר ב"ר אברהם
 חנוך אלטשולר
 אלטשולר ראה: יהודה אהרון משה
 ב"ר אברהם חנוך אלטשולר
 אלטשולר ראה: משה העכנוש אלטשולר
 ירושלמי
 אלטשולר ראה: נפתלי הירש ב"ר
 אשר אלטשולר
 אליה ב"ר אליעזר אשכנזי 199 398
 אליה ב"ר אשר הלוי בחור
 אשכנזי 34 44 90 94 122 261–263
 271 269
 אליה ב"ר יקותיאל בלין 389

- אפרים ב"ר יצחק מוורונא 38
 אפרים ולמן שור 72
 אפרים פישל (חתן מהרש"ל) 59
 אר"י ראה: יצחק לוריא אשכנזי
 אריסטו 156-160 233 259 348
 אריפול ראה: שמואל ב"ר יצחק אריפול
 ארקיוולטי ראה: שמואל ארקיוולטי
 אשכנזי ראה: אליה ב"ר אליעזר אשכנזי
 אשכנזי ראה: אליעזר ב"ר אליהו אשכנזי
 אשכנזי ראה: יוסף אשכנזי
 אשכנזי ראה: יחיאל לוריא אשכנזי
 אשכנזי ראה: יעקב ב"ר יצחק אשכנזי
 מיאנווה
 אשכנזי ראה: יצחק וואילה אשכנזי
 אשכנזי ראה: שמואל יפה אשכנזי
 אשר ב"ר יחיאל (הרא"ש) 76 79 122 156
 158 165 174 220 225 227-228
 245 268 398 400
 אשר גראסיטו 37
 אשר לעמיל ('מקובל אחרון') 185 265 287
 בוטריל ראה: משה בוטריל
 ב"ח ראה: יואל ב"ר שמואל סירקיס
 בחור ראה: אליה ב"ר אשר הלוי
 בחור אשכנזי
 בחיי בן אשר 77 88 90 92 288 296 332
 398
 בחיי ן' פקודה 78 124 146 155 165 172
 176 212 233 241 342 398
 ביבאגו ראה: אברהם ב"ר שם טוב ביבאגו
 בכרך ראה: יאיר חיים בכרך
 בכרך ראה: נפתלי ב"ר יעקב
 אלחנן בכרך מפרנקפורט
 בכרך ראה: שמשון בכרך
 בלין ראה: אליה ב"ר יקותיאל בלין
 בלין ראה: אליה ב"ר משה בלין
 בלין ראה: ליב ב"ר משה בלין
 בנבנישתי ראה: מאיר ב"ר שמואל
 בנבנישתי
 בנימין אהרון ב"ר אברהם סאלניק 31 48
 51 57-58 69 73 80 145 227 254
 268 358 363-365 387 398
 בנימין ב"ר אהרון הרופא
 מן הענווים 230
- בעש"ט 28 225
 ברוך עזיאל חזקיהו 36
 ברציוס 78
 ברכיה ברך ב"ר יצחק אייויק 181
 217 244 398
 גאליקו ראה: שמואל גאליקו
 גדליה בן יוסף ן' יחיא 258
 גדליה ב"ר מאיר מלובלין 37 43 246
 גדליה ב"ר משה קורדובירו 188
 גדליה ב"ר שלמה ליפשיץ 37 43
 146 175-176 298-299 395
 398
 גינצבורג ראה: אליעזר ב"ר
 שמעון גינצבורג
 גינצבורג ראה: דוד ב"ר יצחק
 גינצבורג מפולדא
 גינצבורג ראה: יצחק ב"ר יוסף הלוי
 (סג"ל) מגינצבורג
 גינצבורג ראה: עקיבא ב"ר
 יעקב פרנקפורטר גינצבורג
 גינצבורג ראה: שמעון גינצבורג
 ג'יקטילה ראה יוסף ב"ר אברהם ג'יקטילה
 גלאנטי ראה: אברהם ב"ר מרדכי גלאנטי
 גלאנטי ראה: משה גלאנטי
 גנו ראה: דוד ב"ר שלמה גנו
 גנו ראה: ישראל ב"ר דוד גנו
 גרשון ב"ר אליעזר סגל 249
 גרשון ב"ר שלמה 157
 דוד בן שלמה ן' יחיא 261
 דוד ב"ר יוסף אבורהם 152 221
 דוד ב"ר יצחק גינצבורג מפולדא 22 62
 153 211 399
 דוד ב"ר משה קמחי 162 264 271
 דוד ב"ר שלמה גנו 13 19-20 23 25 47
 119 149 164 180 199 249-252
 254-255 261-277 399
 406
 דוד ב"ר שלמה הלוי (הט"ו) 13 62
 72 207 258 268 275 352 371
 387-388 399
 דוד דרשן 41 119 215 235 244 277
 דוד לוריא (הרד"ל) 390
 דוד לעקיס מבאר 225

- זרחיה הלוי (גירונדי) 125
- חזקיה ב"ר מנחם (חזקוני) 399 241 86
 חיות ראה: אברהם ב"ר יצחק חיות
 חיות ראה: יצחק ב"ר אברהם חיות
 חיות ראה: מנחם מאנוש ב"ר יצחק חיות
 חיים ב"ר בצלאל 12-14 22 26 37 58
 74-75 82 85 89-90 115 143 155
 160 165 173-174 216 224
 233-236 240 253-254 257
 262-263 310 319 324-329
 350-351 377 385 399
 406-407
- חיים ב"ר יעקב עובדיה די
 196 206 207 399
 חיים ויטל 83 217 355
 חיים כהן די לארא 73
 חיים פייבל ב"ר דוד זכריה
 מענדיל 207
 חיים שחור 43 208 278
 חסדאי קרשקש 286 291 294 339
- טודרוס הלוי אבולעפיא 140
 טיכו די ברהי 24 251
 טיקטינר ראה: רבקה ב"ר מאיר טיקטינר
 טענלין מירושלים 62
 טריויש ראה: אליעזר ב"ר נפתלי טריויש
 טריויש ראה: יוחנן טריויש
 טריויש ראה: נפתלי הירץ טריויש
- י'איר חיים בכרך 23 110 128 148 155 171
 224 265 275 344 394 399
 יאן זמויסקי 57
 ידעיה ב"ר אברהם הפניני
 בדרשי 157-158 399-400
 יהודה אהרון משה ב"ר
 אברהם חנוך אלטשולר 147 196
 230 268 286 308 392 399
 יהודה אריה ב"ר יצחק
 (ריא"ם) ממודינה 35 37 43 210 288
 364 399
 יהודה ב"ר אורי הלוי
 מהיידלברג 395
 יהודה ב"ר דוד הכהן 40 200-206 376
 399
- דוד שינא ב"ר יעקב שעברשונר 242 372
 דון יוסף נשיא 57
 די בושאל ראה: חיים ב"ר יעקב
 עובדיה די בושאל
 דלאקרוט ראה: יוסף ב"ר
 מתתיה דלאקרוט
 דלאקרוט ראה: מתתיה ב"ר
 שלמה דלאקרוט
 דערנבורג ראה: מיכל דערנבורג
- האי גאון 140 174 265
 הורוץ ראה: אברהם ב"ר שבתי הלוי הורוץ
 הורוץ ראה: יעקב ב"ר אברהם הלוי הורוץ
 משעברשין
 הורוץ ראה: ישעיה ב"ר אברהם הלוי
 הורוץ
 הורוץ ראה: שבתי שעפטיל ב"ר ישעיה
 הלוי הורוץ
 הורוץ ראה: שבתי שעפטיל ב"ר עקיבא
 הורוץ
 היילפרון ראה: יוסף ב"ר אלחנן היילפרון
 היילפרון ראה: יוסף ב"ר משה היילפרון
 היילפרון ראה: יעקב ב"ר אלחנן
 היילפרון
 היילפרין ראה: אברהם ב"ר משה (אשכנזי)
 היילפרין
 היילפרין ראה: יעקב ב"ר אליקום
 היילפרין
 היילפרין ראה: משה ב"ר זבולון אליעזר
 היילפרין
 הירש ב"ר מרדכי מפורדיץ 275
 הלר ראה: יום טוב ליפמן ב"ר נתן הלוי הלר
- ואלף ב"ר שלמה לוריא 59 197
 ויטוריו אליאנו 34 44
 ויצניצו קונטי 34
- ז'ואן די פארי 257
 זיגמונט אבגוסט 50 57
 זלמן צבי אויפנהיין 377 399
 זלמן רונקיל 47 246 399 402
 זנייל בינג 254
 זעליקמן אולמא 69 227
 זעליקמן בינג 152 406
 זעליקמן (יודא) לייטרפוזן 254
 זעלמלין 35

יום טוב אשכנזי (ריטב"א) 122 141-142
361 170

יום טוב ליפמן ב"ר נתן הלוי הלר 13-14
95 93-92 75 72 62 24-23
204 180 176-175 149 147-146
256 250-249 245 228 222 220
389 387 305 275 268 263 260
400-398

יום טוב ליפמן מילהיון 28 88 155 159
288 180

יונה בן אברהם גירונדי 53 228 230
400 392 390 241 234

יוסף אלבו 43 88 146 154 162 176 182
342-341 339-338 330-329 235
400 348 344

יוסף אשכנזי 26 102 156 165-161 233
407 395 298-295 255

יוסף אשכנזי ממיץ 21
208 44-43

יוסף בן יקר 87
148 41

יוסף ב"ר אברהם ג'יקטילה 41 148
369-368 363-362

יוסף ב"ר אלחנן היילפרון 48 261-262
400 264

יוסף ב"ר אליהו כץ מזאסלב 143 310 313
400 396 353 334 328

יוסף ב"ר אפרים קארו 18 55 59-60 258
364-361 359-358 290 271
400 368-367

יוסף ב"ר חיים יעבץ 169 181-182 235
400 348 329 327-326 313 310

יוסף ב"ר יהודה צרפתי 199
203 175 147-146

יוסף ב"ר יצחק הלוי 213 243 298 354 379
271

יוסף ב"ר יצחק קמחי 271
191 147 128 90-89 86

יוסף ב"ר יששכר 86 89-90 278 336 386 400
37 35 20 16

יוסף ב"ר מרדכי גרשון כץ 41 48 55 72 81 401
119

יוסף ב"ר משה היילפרון 119
35

יוסף ב"ר משה הכהן תמרי 35
386

יוסף ב"ר משה (הקדוש) מקרמניץ 386
401 119 79

יוסף ב"ר מתתיהו דלאקרוט 79 119 401
259-258

יהודה ב"ר יצחק הלוי
מפרנקפורט 257

יהודה ב"ר משה ביגה 63 247 350 399

יהודה ב"ר שמואל החסיד 13 90 249 271
379

יהודה חייט 76 166 193 211 214 219
403 292 288

יהודה חלץ 69 229 399

יהודה ליב ב"ר יוסף פוחוביצר 94 195 376
399 391

יהודה ליב ב"ר עובדיה איילנבורג
399 386 86

יהודה ליוואי ב"ר בצלאל (מהר"ל) 13-14
68 53 48 45 39-38 27 23-22 20
118-105 95 91 88 86 84-83 72
192 173-172 158 154 145 143
239-238 232 229-228 223 220
257-256 252-251 247 245 242
316-315 299 294-292 264 260
349-334 328 326 323 320-319
400-399 393 389-387 385 355
407

יהודה מוסקאטו 18 310 399

יהודה סומו משער אריה 39

יהודה עשהאל מהטוב 266

יהושע השל ב"ר יוסף 14

יהושע ו' שועיב 122 199 247 303 310
345-344 337 327 313-312
400

יהושע שונצין 16

יואל ב"ר שמואל סירקיס (הב"ח) 13 15
126 89 83 74 72 58 49 24 22-21
278 269 258 244 218 199 174
400 363

יודא ב"ר אורי הלוי
(ליווא אשכנזי) 181

יודא ב"ר יוסף הלוי 389

יודא (יהודה) אוברניק 28 360

יודא מורקלן 152

יוהן קפלר 24

יופא קשטיל 91

יוחנן ב"ר אהרון לוריא 14 62 86 152 224
401 400 351 245

יוחנן טריויש 38

- יוסף הלוי מפזנא 274
 יוסף טאיטאצק 58 47 18
 יוסף יוזלמן רוסיים 396 190 184 175
 יוסף יוזפא האן נויירלינגען 68 62-61 40
 207-206 189 175 144 93-92 73
 278 276-275 254 247 230 214
 401 393-392 371 370 355
 יוסף יקותיאל (קפמן) ב"ר יעקב יודא סגל
 וואהל 277 256
 יוסף כספי (ן' כספי) 146
 יוסף כ"ץ 41
 יוסף מערבי (ן' טבול) 190-189
 יוסף סגי נהור 62
 יוסף שלמה דילמדיגו 401 51 48 26
 יועץ ב"ר יעקב 38
 יושע (יהושע) ב"ר אלכסנדר פלק הכהן
 (הסמ"ע) 192 145 83 77 72 21 13
 401
 יחיאל ב"ר יקותיאל מרומי 392 229
 יחיאל ב"ר משולם מווארניק 386 89 87
 405 401
 יחיאל לוריא אשכנזי 207 189 62
 יחיאל מיכל ב"ר ירדיה
 מוואפאטשיק 143 82-81 73 60 53
 278 260 231 224 216 172 145
 401 375-374
 יעבץ ראה: יוסף ב"ר חיים יעבץ
 יעקב בן חביב (ן' חביב) 139-138 134 122
 142-141
 יעקב ב"ר אברהם הלוי זורויץ
 משעברשין 199 161 155 144 94
 370 323 230 224 220-219 207
 401 375 374
 יעקב ב"ר אברהם שלמה דרשן
 שיננא 274 245
 יעקב ב"ר אלחנן היילפרון 401 48
 יעקב ב"ר אליקום היילפרין 372 276 145
 401
 יעקב ב"ר גרשון ב"ק 45
 יעקב ב"ר חיים 210 42
 יעקב ב"ר חיים מוורמיישא 38
 יעקב ב"ר יהודה וייל 401 373 73 39
 יעקב ב"ר יהודה לאנרא 401 358
 יעקב ב"ר יוסף כץ שורויגה 39
- יעקב ב"ר יוסף קיצניגען 230 191 145
 401 366 298 276 274
 יעקב ב"ר יחזקאל משה 200
 יעקב ב"ר יצחק אשכנזי מיאנווה
 247-246 92 68
 יעקב ב"ר יצחק לוצאטו 401 393 101 63
 יעקב ב"ר יצחק מצחומיר 401 355
 יעקב ב"ר יצחק שפירא 246 87-86 82
 401 388 386 354
 יעקב ב"ר מרדכי פויטו 406 401 397
 יעקב ב"ר משה מוליץ סגל (מהרי"ל) 73
 367 364 278 220 157
 יעקב ב"ר שמואל שווינפורט 206 62
 יעקב דילישקאש 401 89
 יעקב טעמרליש 190
 יעקב יעקל סופר 386 87
 יעקב מבליויץ 396 378-377 30
 יעקב מרגלית 73 17
 יעקב מרקריאה הרופא 399 89
 יעקב פולק 395 185 34 20-18 13-12
 יעקב קופלמן ב"ר שמואל מברייסק
 401 256 175 149 147-146 68
 יעקב קלונימוס מונטייאנה 38
 יעקב קרנץ (המגיד מדובנא) 243
 יעקב ריינר 49 41 38 23
 יפה ראה: שמואל יפה אשכנזי
 יצחק אבוהב 401 229
 יצחק בן אברהם מטרוקי 377 88 30 28
 401
 יצחק ב"ר אברהם חיות 75 73 53 41 23
 177 171 147 145 130-128 95 83
 401 276 245 236 219 216 213
 יצחק ב"ר אהרון מפרוסטיץ 67 44
 277 128 120-119
 יצחק ב"ר אליעזר 404 401-400 225
 יצחק ב"ר אליקים מפזנא 229 227 181 69
 יצחק ב"ר יהודה אברבנאל 143 134 93
 319 306 304 241 235 157 145
 402-401 372
 יצחק ב"ר יהודה הלוי 333 213 191 89
 402
 יצחק ב"ר יוסף הלוי (סג"ל)
 מגניצבורג 39-38
 יצחק ב"ר יוסף מקורביל 402 73

- יצחק ב"ר יוסף קארו 87 400
 יצחק ב"ר יקותיאל (קוסקא) כץ 196-197
 270-269
 יצחק ב"ר מאיר עראמה 88 153 235
 402 311 306-304
 יצחק ב"ר מרדכי איש פולניה 42 209
 יצחק ב"ר משה עליס 223-224 275 402
 407
 יצחק ב"ר משולם מפוזנא 208-209 277
 יצחק ב"ר נח כץ 276
 יצחק ב"ר נפתלי הכהן
 מאוסטרהא 87 402
 יצחק ב"ר נתן שפירא 86 148 193 387
 402
 יצחק ב"ר פתחיה 205
 יצחק ב"ר שלמה ארגין 58
 יצחק ב"ר שמואל הלוי
 מפוזנא 268 402
 יצחק ב"ר שמשון כץ 89 96 120 146 175
 402 399 386
 יצחק ב"ר ששת (ריב"ש) 156-157 183
 215
 יצחק האגין 58
 יצחק העכינגן 388
 יצחק וואילה אשכנזי 53
 יצחק ישראלי 77 91 257
 יצחק ישראלי השני 162
 יצחק לוריא אשכנזי (האר"י) 17-18
 196 191-189 180 143 62-61
 218-217 210 207-200 198
 362 353 334 271 247 230-229
 406 402-401 376-375 373
 יצחק מזיא 23 73 220 389
 יצחק סולקס 56 80
 יצחק ספרדי 22 58 85
 יצחק פיהם 44 119
 יצחק פערליש 186 401
 יצחק קלויבר (מוורמס) 19
 יקותיאל לאוי 387
 ירוחם (וישל) ב"ר שלמה 28
 ישעיה ב"ר אברהם הלוי הורוויץ (השל"ה)
 148 94 92 89 87 63 61 48 34 21
 190 188 179 176 174 166 155
 247 230 224 219 210 203 200
 386 376-374 371-370 275 264
 402 396 392-391
- יש"ר ראה: יוסף שלמה דילמדיגו
 ישראל איסרלין ב"ר פתחיה 24 28 86 152
 402 359
 ישראל איסרלש 41
 ישראל ב"ר דוד גנו 24
 ישראל ב"ר חיים ברונא 28 402
 ישראל ב"ר יוסף אלנקווה 229 402
 ישראל ב"ר משה 83 189 275 277 330
 ישראל ב"ר שלום שכנא 15 19-20 180
 ישראל ב"ר שלמה רופא 275
 ישראל יחיאל הכהן רפאפורט (רפא איש
 פורט) 85
 ישראל לוריא אשכנזי 189
 ישראל מקרעמו 86
 ישראל סרוג 40 61-62 190 192 202
 288 205-204
 יששכר בער ב"ר ישראל ליור פרנס
 איילנבורג 86-87 89 192 258 373
 402 396 386
 יששכר בער ב"ר נפתלי הכהן
 (כץ) משעברשין 96 120-127
 403 395 246 186-185
 יששכר בער ב"ר פתחיה מקרמניץ 20 61
 367 278 230 197 189-186 83
 374 369
- כלץ ראה: יהודה כלץ
 כלץ ראה: משה כלץ
 כץ ראה: יוסף כ"ץ
 כץ ראה: יצחק ב"ר יקותיאל (קוסקא) כץ
 כץ ראה: יצחק ב"ר נח כץ
 כץ ראה: יצחק ב"ר שמשון כץ
 כץ ראה: יששכר בער ב"ר
 נפתלי הכהן (כץ) משעברשין
 כץ ראה: מאיר כץ אשכנזי
 כץ ראה: משה ב"ר יוסף בצלאל כץ מחוקק
- לאניידו ראה: שמואל ב"ר אברהם
 לאניידו
 לואנץ ראה: אליהו ב"ר משה לואנץ
 לואנץ ראה: משה לואנץ
 לובשץ ראה: מרדכי ב"ר אליהו לובשץ
 (ליפשיץ)
 לודויג קעניג 268
 לוי בן גרשום (רלב"ג) 162 178-179 241
 354 338 323 304 254

מהר"ם מרוטנבורג ראה: מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורג
 מהר"ן שפירא ראה: נתן ב"ר שמשון שפירא
 מהרש"א ראה: שמואל אליעזר ב"ר יהודה הלוי אירלש
 מהרשד"ם ראה: שמואל די מדינה
 מהרש"ל ראה: שלמה ב"ר יחיאל לוריא
 מהרש"ק ראה: שמואל יהודה ב"ר מאיר קצנילנבוגן
 מורטפטשיק ראה: אהרון בנימין ב"ר חיים מוראפטשיק
 מוראפטשיק ראה: יחיאל מיכל ב"ר ירדיה מוראפטשיק
 מוראפטשיק ראה: משה מרדכי ב"ר אהרון מוראפטשיק
 מזרחי ראה: אליהו מזרחי
 מיכל דערנבורג 181
 מן 38
 מנדלין פארט הכהן 62 224
 מנוח הענדל ב"ר שמריה 76-78 90-91 95
 130-131 145-147 149 170 185
 189 194 199 216 249 254
 256-257 261 277-278 292 388
 403 407
 מנחם אגלר 176
 מנחם ב"ר בנימין (מ)ריקנטי 41 88 90 92
 122 148 152 158 169 184
 187-188 193 196 199 214-215
 241 288 292 300 325 332 360
 362 365 368 373-374 403
 מנחם ב"ר מאיר ציוני 90-91 122 214
 265 368-369 373 403
 מנחם הבבלי ב"ר משה מתברון 199 205
 403
 מנחם ישעיה ב"ר יצחק אביגדורש
 (ר' מנדל ר' אביגדורש) 73 83 120
 264 385 402
 מנחם מאנוש חיות 23 93-94 205 257
 274 276-277
 מנחם מנדל מטיקטין 76 193 389
 מנחם עזריה מפאנו (הרמ"ע)
 מפאנו) 18 40-41 61 188 195 198
 204 207 209-210 265 271-272
 357 362 373 403
 מרגליות ראה: משה מרדכי ב"ר שמואל מרגליות

לונטשיץ ראה: שלמה אפרים ב"ר אהרון מלונטשיץ
 לוצאטו ראה: יעקב ב"ר יצחק לוצאטו
 לוריא ראה: יוחנן לוריא
 לוריא ראה: יחיאל לוריא אשכנזי
 לוריא ראה: יצחק לוריא אשכנזי (האר"י)
 לוריא ראה: ישראל לוריא אשכנזי
 לוריא ראה: מרדכי ב"ר יחיאל לוריא
 לוריא ראה: שלמה ב"ר יחיאל לוריא (מהרש"ל)
 ליאון דינה 53
 ליב ב"ר משה בלין 389
 ליב סיני 52
 ליב סרוואל 38
 ליב פיסק 278
 ליווא אופנהיים 251
 ליפשיץ ראה: גדליה ב"ר שלמה ליפשיץ
 ליפשיץ ראה: מרדכי ב"ר אליהו לובשץ
 ליפשיץ ראה: משה ב"ר יצחק ליפשיץ
 מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורג (מהר"ם מרוטנבורג) 13 263 402
 מאיר ב"ר גדליה מלובלין (מהר"ם מלובלין) 13 37 42-43 56 58 74
 118 176 185 244 246 287 360
 367 396 402
 מאיר ב"ר יחזקאל ו' גבאי 122 124 130
 170 193-194 214 293 296 361
 368 402
 מאיר ב"ר יצחק קצנילנבוגן
 מפאדובה (מהר"ם מפאדובה) 16
 34-36 38-39 54 59 196 257 403
 מאיר ב"ר שמואל בנבנישתי 122
 126-127
 מאיר כץ אשכנזי 29 58 269 275
 מהר"י ברונא ראה: ישראל ב"ר חיים ברונא
 מהר"י וייל ראה: יעקב ב"ר יהודה וייל
 מהר"ל ראה: יעקב ב"ר משה מולין סגל
 מהר"ל מפראג ראה: יהודה ליוואי ב"ר בצלאל
 מהר"ם יפה ראה: מרדכי ב"ר אברהם יפה
 מהר"ם מינץ ראה: משה ב"ר יצחק מינץ
 מהר"ם מלובלין ראה: מאיר ב"ר גדליה מלובלין
 מהר"ם מפאדובה ראה: מאיר ב"ר יצחק קצנילנבוגן מפאדובה

משה ב"ר חיים אלשיך 18 47 58 83 87
 199-200 208 218 235 241 245
 338 341 348
 משה ב"ר יוסף בצלאל כץ מחוקק 151
 משה ב"ר יוסף קמחי 261-262 403 405
 משה ב"ר יעקב קורדוברו
 (הרמ"ק) 18 62 83 187-191 195
 198-199 204 206 212 277 288
 291 293 353 403
 משה ב"ר יצחק ליפשיץ 95 143 404
 משה ב"ר יצחק מינץ (מהר"ם מינץ)
 28 13
 משה ב"ר יצחק מפיונץ 53 73 131
 158-159 210 232 245 277 403
 משה ב"ר ישראל איסרלש
 (הרמ"א) 12-16 19-21 23-24 27
 34-36 39 41 46 48 50 54-56
 59-60 72 75 78 81 83 87 92-96
 113-114 120 146 148-149 154
 156-160 165-166 169-170
 180-181 183-185 193 195-196
 210 215 222 233 242 251-252
 254 257-259 265-266 275
 285-292 294 298-299 322
 329-334 359-363 365 373 380
 392 395 398 404 407
 משה ב"ר יששכר הלוי
 שערטלש 68 84 88 225 378 389
 404
 משה ב"ר מאיר 225
 משה ב"ר מכיר 201 204 208 229 271
 371 404
 משה ב"ר מנחם 221
 משה ב"ר מרדכי ברונשוויג 73 404
 משה ב"ר משולם 16
 משה גלאנטי 186
 משה דה מוסו 57
 משה הגולה מקיוב 29
 משה העכנוש אלטשולר ירושלמי
 69 395
 משה יקיר אשכנזי 225-227 404
 משה כלץ 219 271 368
 משה לואנץ 227 392
 משה מרדכי ב"ר אהרון
 מוראפטשיק 11 60-61 84 403

מרגלית ראה: יעקב מרגלית
 מרדכי בן ניסן 30
 מרדכי ב"ר אברהם יפה
 (מהר"ם יפה) 13 24 37 41 43 48 72
 74 81 83 85-88 92 120 146 149
 152 166 172 180 188-189
 214-216 233 235 243-244 249
 253 258 264 274 291 332 364
 367-370 373 380 385 387 403
 מרדכי ב"ר אליהו לובשץ (ליפשיץ)
 146 175-176 250
 מרדכי ב"ר גרשון הכהן 151
 מרדכי ב"ר יחיאל לוריא 94 403
 מרדכי ב"ר משה הלוי מפראג 98
 מרדכי מארדוש 144
 מרדכי מייזל 14
 מרדכי סבא 78 261
 מרדכי שמואל ב"ר יקותיאל 52
 משה אברהם מתתיה (בן הישר) 80
 משה אלמושנינו 18 87 241
 משה בוטריל 124 180 288
 משה בן מימון (הרמב"ם) 77-78 91 95
 113 125 131 134 140 146-147
 149 154 157 159-165 167 169
 171 173-174 176 178-180 194
 205 213 233-234 237-238 241
 243 253 256 271 286-300
 304 307-308 311 313 323
 329-331 338 342 344 353 365
 משה בן נחמן (הרמב"ן) 48 72 76 88 92
 113 122 152 162 173 183 220
 230 241 247 296 304-305 307
 319-321 324-325 331-332 338
 342 363 388 404
 משה בן שושן 34
 משה ב"ר אברהם (הקדוש)
 מת מפרמיסלא 20-21 73 81-83
 86 87-89 118 128 144-145 170
 174 180 213-214 216 229-231
 258 267 274 276-277 305 310
 359 366-369 378 386 392 394
 403
 משה ב"ר אליהו מונטאלטו (הרופא) 50
 משה ב"ר הלל'ש מבריסק דליטא 396
 משה ב"ר זבולון אליעזר היילפרין 386

- נתן ב"ר שמשון שפירא מהורודנא
 (הראשון) 140 113 89-88 86 72 29
 298 207 199 193-192 147 144
 405 402 388-387 385 352
- נתן נטע ב"ר משה הנובר 12-13-405
 נתן נטע ב"ר ראובן דוד שפירא 396
 נתן נטע ב"ר שלמה שפירא
 (השני) 275 192-190 126 92
 נתן נטע חזן 190 83
 נתן פייטל ב"ר שמואל פייבוש
 מוינה 246
 נתן שטן 38
 נתן שטרנהארץ 84
- סאלניק ראה: בנימין אהרון ב"ר אברהם
 סאלניק
 סבא ראה: מרדכי סבא
 סבע ראה: אברהם ב"ר יעקב סבע
 סולקש ראה: יצחק סולקש
 סטפן באטורי 50
 סיני ב"ר בצלאל 23
 סירקיס ראה: יואל ב"ר שמואל סירקיס
 סמ"ע ראה: יושע (יהושע) ב"ר אלכסנדר
 פלק הכהן
 סעדיה גאון (סעדיה בן
 יוסף אלפיומי) 234 232 162 155
 342 262
 סרוג ראה: ישראל סרוג
- עגנון ראה: שמואל יוסף עגנון
 עובדיה מברטנורה 125 95 83
 עזרא (המקובל) 113
 עזריאל (המקובל) 374-373 296
 עזריאל דינא 358
 עזריה מן האדומים (די רוס) 115 113 111
 405 173 158
 עלוישר ראה: צבי הירש שור עלוישר
 עמנואל ראה: מנחם עזריה מפאנו
 עמנואל איש בניוונטו 156
 עקיבא ב"ר יעקב פרנקפורטר
 גינצבורג 278 275-274 247 245
 398 388
 עראמה ראה: יצחק ב"ר מאיר עראמה
- משה מרדכי ב"ר שמואל מרגליות 148 37
 315 299 277 274 239 201 193
 405 324-322
 משה מרדכי כץ 228
 משה נרבוני 146
 משה סאגיש 207 62
 משה סגל לאנדא 16 13
 משה פישל מקראקוב 185 20
 משה פרובינצאלו 38
 משה רבינו 313-311 289 267 217 165
 340 334-331 326 319 317-316
 353 351 344
 משה רומי 325 314-313 199
 משה שעדל 151
 משה תקו 297 166
 משולם וויכיש (פייבוש) ב"ר
 ישראל שמואל 269
 משולם כהן 57
 משולם פייבוש מקראקוב 78
 מתתיה ב"ר שלמה דלאקרוט 79 46 41
 215 194-193 154 151 149-148
 407 404 248
- נױרלינגן ראה: יוסף יוזפא האן
 נױרלינגען
 נױרלינגן ראה: פנחס זליקמן ב"ר יצחק
 נױרלינגען
 נח ב"ר פסח מפניסק 218 127-126 96
 ניסים גירונדי (הר"ן) 200 170 112 76
 נפתלי אוטולינגי 228
 נפתלי ב"ר דוד זכריה מענדיל 352 207
 .405
 נפתלי ב"ר יעקב אלחנן בכרך
 מפרנקפורט 404 190 180 61
 נפתלי ב"ר משה מגוייטין 249
 נפתלי הירץ ב"ר גרשום 389
 נפתלי הירץ ב"ר מנחם מלמברג 119 96
 נפתלי הירץ טרויש 144 91-90 22 13
 297 275 267 216 208 152-151
 404 389-388 374 326 321
 נפתלי הירש ב"ר אשר אלטשולר 246 83
 405 378 277 274
 נפתלי הכהן מבורן 54
 נרבוני ראה: משה נרבוני

- פאולוס הרביעי 40
פאולוס פאגיוס 44
פוחוביצר ראה: יהודה ליב ב"ר
יוסף פוחוביצר
פוירבך 149
פולק ראה: יעקב פולק
פורטרפא ראה: שמחה ב"ר גרשון כהן
פורטרפא
פיהם ראה: יצחק פיהם
פייבוש ב"ר ישראל שמואל 201
פייבל חיים ב"ר דוד זכריה 207 90
פנחס זליקמן ב"ר יצחק גוירלינגן 230
פתחיה מרגנסבורג 249
- צבי ב"ר יצחק מאוסטרייך 194
צבי הירש ב"ר חנוך זונרל מלובלין
(הירש זונדלש) 83 144 224-225
366 405-406
צבי הירש ב"ר משה הכהן מזיטל 140 387
406
צבי הירש שור עלזישר 15
צבי יעקב בוכטנר (הרשל בוכטנר,
צבי באכטינש) 39 73
ציוני ראה: מנחם ב"ר מאיר ציוני
- קאליהורא ראה: אברהם קאליהורא
קאליהורא ראה: שלמה קאליהורא
קארו ראה: יוסף ב"ר אפרים קארו
קארו ראה: יצחק ב"ר יוסף קארו
קורדוברו ראה: משה ב"ר יעקב קורדוברו
קיצינגען ראה: יעקב ב"ר יוסף קיצינגען
קלונמוס (בעל הנס) 59
קלמן מורמיישא 13
קמחי (משפחת) 90
קמחי ראה: דוד ב"ר משה קמחי
קמחי ראה: יוסף ב"ר יצחק קמחי
קמחי ראה: משה ב"ר יוסף קמחי
קצנילנבוגן ראה: מאיר ב"ר יצחק
קצנילנבוגן מפאדובה
קצנילנבוגן ראה: שמואל יהודה ב"ר מאיר
קצנילנבוגן
קרשקש ראה: חסדאי קרשקש
- ראובן טעבלה ב"ר יחזקאל טרופא 275
ראובן פולדא 23
- רא"ם ראה: אליהו מזרחי
רא"ש ראה: אשר ב"ר יחיאל
רבקה ב"ר מאיר טיקטינר 69 80 227 393
רד"ל ראה: דוד לוריא
רויכלין 44
ריא"ם ראה: יהודה אריה ב"ר יצחק ממודינה
ריב"ש ראה: יצחק ב"ר ששת
ריינר ראה: יעקב ריינר
ריקנטי ראה: מנחם ב"ר בנימין
(מריקנטי)
רלב"ג ראה: לוי בן גרשום
רמ"א ראה: משה ב"ר ישראל איסרלש
רמב"ם ראה: משה בן מימון
רמב"ן ראה: משה בן נחמן
רמ"ע ראה: מנחם עזריה מפאנו
רמ"ק ראה: משה ב"ר יעקב קורדוברו
ר"ן ראה: ניסים גירונדי
רס"ג ראה: סעדיה גאון
רפאל צידיאל 37
רפאפורט ראה: אברהם ב"ר ישראל יחיאל
הכהן רפאפורט
רפאפורט ראה: ישראל יחיאל הכהן
רפאפורט
רפאפורט ראה: שלמה ב"ר שמחה הכהן
רפאפורט
רשב"א ראה: שלמה בן אדרת
רשב"י ראה: שמעון בר יוחאי
רש"י ראה: שלמה יצחקי
- שאול ב"ר דוד (מהרש"ל השני) 275
שאול ואהל 46-47 72
שבת ב"ר משורר 388
שבת ב"ר מאיר כהן (הש"ך) 13 29 52 58
72-73 214 246 275
שבת סופר מפרמיסלא 143-144 196 198
230 261 264 267 269-273 275
277-278 374 403
שבת שיעפטייל ב"ר ישעיה
הלוי הורויץ 68 219 370 405
שבת שיעפטייל ב"ר עקיבא
הורויץ 190
שווינפורט ראה: יעקב ב"ר שמואל
שווינפורט
שור ראה: אברהם חיים ב"ר צבי הירש שור
שור ראה: צבי הירש שור עלזישר

שלמה לוריא הרופא מלובלין 395	שטרנהארץ ראה: נתן שטרנהארץ
שלמה מולכו 405 247 199	שטיין ראה: אייזיק שטיין
שלמה משרת 52	של"ה ראה: ישעיה ב"ר אברהם הלוי הורוץ
שלמה סאגיש 207	שלום ב"ר אברהם 45
שלמה קאליהורא 50	שלום ב"ר יוסף שכנא 19-13 20-22 38 50
שלמה רומאנו (יואן באטיסטה אלימנו) 44	405 257 54
שם טוב בן יוסף 322 162 146	שלומל מינשטריל (שלמה ב"ר חיים דרוניץ) 188-189 198
שם טוב בן יוסף ו' פלקירא 166-167 406	210
שם טוב ב"ר שם טוב 174	שלמה אלעמי 405 268 230
שם טוב ו' שפרוט 296	שלמה אלקבץ 218
שמואל אליעזר ב"ר יהודה הלוי אידלש (מהרש"א)	שלמה אפרים ב"ר אהרון
142-135 131 118 95 89 21 13	מלוונטשיץ 87 83-82 60 21
274 246 212 176-175 171 145	136 129 117 111-110 105-97
406 392 387 380 325 320 310	197 179-175 155 146-145 143
שמואל ארקיוולטי 268	247-244 242-235 223 213 203
שמואל בן סעדיה ו' מוטוט (אלמוטוט) 91	273 268 266 255-254 250
שמואל ב"ר אברהם לאניירו 241 83	346 327 324-314 279-278
שמואל ב"ר יצחק אריפול 83	406 387-385
שמואל ב"ר יצחק די אוזידא 406 143 125	שלמה בן אביגורר 181
שמואל ב"ר יצחק פיהם 119 44	שלמה בן אדרת (רשב"א) 122 45 43
שמואל ב"ר משולם (הרופא) 50 19	162 157 142-141 138 125-124
שמואל ב"ר משולם פייבוש 61	296
שמואל גאליקו 207	שלמה ב"ר יחיאל לוריא (מהרש"ל) 16-13
שמואל די מדינה (מהרשד"ם) 41-40 18	50 48 46 39 35-34 26 24 22-19
שמואל יהודה ב"ר מאיר	83 75-73 59-58 56-55 53
קצנילנבוגן (מהרשי"ק) 27 16	159-155 145-144 95-92
284 166 36-34	190 184-183 181 170 166-165
שמואל יוסף עגנון 72	257 233 227 222 198-197
שמואל יפה אשכנזי 127-124 122 119	284 279 276 273 271 266-265
138	388-386 368-365 363 361-357
שמואל מקסן ב"ר פנחס כץ 94	407 405 402 395 392 391
שמואל מרגליות 37	שלמה ב"ר ישראל אבסלראד
שמואל ו' תיבון 152 146	טריויש 91
שמחה ב"ר גרשון כהן פורטרפא 49-48	שלמה ב"ר מנחם כץ רפא 38
406 276	שלמה ב"ר מרדכי ממזריטש 274 190 94
שמעון בר יוחאי (רשב"י) 206 202 189	406 369 351 333
353 320 314 303 242 211	שלמה ב"ר נתן אשכנזי (הרופא) 50
367-365 362-361 359-358	שלמה ב"ר שמחה הכהן רפאפורט 49
373-372	שלמה זלמן אשכנזי ב"ר
שמעון ב"ר יצחק הלוי אושנבורג 86	יעקב מפונא 403 275 261
344 308-307 253 224 173-172	שלמה חדידה 50
406 395 388-387 385	שלמה יצחקי (רש"י) 122 92-82 79 58 16
שמעון ב"ר שמואל 407-406 313 310	222 191 183 160 153 147 140
	399 389-385 352 326-325 305
	406 403-402

שפירא ראה: יעקב ב"ר יצחק שפירא
 שפירא ראה: נתן ב"ר שמשון שפירא
 מהורודנא
 שפירא ראה: נתן נטע ב"ר ראובן דוד
 שפירא
 שפירא ראה: נתן נטע ב"ר שלמה שפירא
 תמרי ראה: יוסף ב"ר משה הכהן תמרי

שמעון גינצבורג 38–39 395
 שמעון ואלף יוסף ב"ר משולם
 זלמן אוירבך 14 263 268 275
 שמשון ב"ך 38
 שמשון בכרך 210 224 275
 שמשון ב"ר בצלאל 120 149 189
 שמשון מאוסטרופולי 190
 שערטלש ראה: משה ב"ר יששכר הלוי
 שערטלש

מפתח שמות המקומות

<p>הולנר 57 52 13 הידלברג 395 המבורג 52 הסן 14</p> <p>ואלדמיר וואלינסק 24 ואלכיה 57 וואהלין 78 43 20-19 ווארניק 386 89 וורמס 389-388 207 62 51 38 27 22 19 וילנא 274 51 וינה 246 228 190 76 49-48 24 ונציה 49-47 44-43 41 39-34 27 224 62 53-52 ורונה 49 45</p> <p>זאלקווה 398 396 193 זאמושץ 57-56 זאסלב 400 143 זולצבורג 59 זיטל 406 387 140</p> <p>חלמא 21</p> <p>טהיינגן 53 22 טרוקי 30-28 12</p> <p>יאלוביץ 51 ירוסלב 145 98 ירושלים 365 207 205-204 123 62-58 396</p> <p>לבוב (למברג) 62 57-56 48 31 28 21 14 405 186 126 119 98 77-76</p>	<p>אָדריאנופול 52 אוגסבורג 86 72 53 43 אוסטרהא 188 94 88-86 62 22-21 19 402 385 345 אוקראינה 181 51 42 13 איזנא 261 53 44 איטליה 64 54-32 24-23 20 18 16-13 185 180 163-161 119 95 93 67 277 261-259 228 210 202 192 396 390 312 296 אמסטרדם 218 174 52-51 אנטוורפן 53 ארץ ישראל 56-54 48 42 38 25 16 199 188 186 140 121 64-59 242 227-226 218 210 207-202 398-397 375-372 319 311</p> <p>באסיליאה (באזל) 268 261 201 99 63 53 393 בודן 204 202 55 54 בוהמיה (ביהם) 28-27 24 22 20 14 13 11 249 95 82 74 52 50 41 38 33-32 322</p> <p>בון 23 בוסק 128 23 ברונשוויג 406 396 73 45 43 בריסק (בריסט"י) 146 68 47-46 31 29 401 396 363 175 ברעסטיצקא 78</p> <p>גוריציאה 192 גינצבורג 16-15 גנייזן 197 47 גרודנא (הורודנא) 20</p>
--	---

פרארה 50 46 36	לובלין 46 44 42 21-19 14-13 11
פרוסטיץ 277 120 67 48 44 23	98 90 67 58 56 53 51-50
פרידברג 212 22	250 247 199 185 147 145-144
פרייבורג 74 53	395
פרמיסלא (פשמישל) 403 270 31 21	ליטא 47-46 43 41 30-27 21-19 11
פרנקפורט דמיין 62-61 51 38 23-22 15	363 175 155 126 52-51
210 207-206 190 188 148 69	396 379-378
385 278 274 257 246	ליפניק 46
	מוהילב 29
ציריך 257 53	מורביה 82 54 33-32 28-27 24 22 11
צפת 199 189 128 119 63 61-60 26 18	322 95
247 222 212 207-206 201	מזריץ 406 369 274 236 190 155 98 83
393 391-390	מנטובה 50-49 45-44 41 39-36 23
358 266 199 50 38 24	57 53-52
	מערהין 95 74 61 50 48 46 16-14 11
קאליש 45	198
קושטא 219 196 128 58-57 55 52 29	גוישטט 44
257	ניקלשבורג 126 78 24
קיוב 30-29	גירנברג 44 19
קלן 16-15	גמרוב 84 24
קראקוב 28-27 24 22-19 16 14-13	סביונסה 34
53-47 45-41 39 37-35 31-30	
84-83 78 73 67 63-62 60 56	פאדובה 57 50 48 44 38
179 152 148 145 126 120-119	פאמגוסטה 47
252 246 228 207 194 185	פודהיץ 275
363 299 287 277 269 265-264	פודוליה 51 29
קראשניק 13	פוזנא 52 48-47 37 28 22 20-19 14-13
קרימונה 228 47-46 44 36 34	181 176 160 148 143 94 69 56
קרמניץ 386 186 119 61 20	298 275-274 268 261 208
	פולדא 211 22
רובשוב 58	פולין קטן 20-19
רוויגיו 43 37	פוטטוגל 56 18
רומניה 58	פיונץ 95 53 11
רוסיה 83 52-51 46 42 29-28 16 14-13	פינסק 126 96
257 197 119	פירנצה 52
ריווא די טרינטו 45 23	פליבנה 56-55 16
	פראג 34 32 28-27 24-23 20 18 16-13
שאלוניקי 127 124 122-121 63 56 40	48-47 45 43-42 39-38 36
247 203-202 196	93 89 86 69 67 56-55 53 51-50
שוואבן 49 41 38	164 161 151 148-147 143 111
שלזיה 16	192 185 180-179 176-175 171
שעברשין 250 144 120 79	245 241 233 203 197 195-194
	386 315 277 275 269 256 249
תורכיה 396 259 58-56 54 50	388

מפתח החיבורים

<p>147 89-86 אמרי שפר (למהר"ן שפירא) 405 387 385 192</p> <p>246 83 אמרי שפר (לר' נפתלי אלטשולר) 405</p> <p style="padding-left: 40px;">269 146 אפורי 400 398 245 228-227 225 ארחות חיים (ספר המידות) 229 197 69 ארחות צדיקים (ספר המידות) 398 394-390</p> <p style="padding-left: 40px;">11 אשפירא הגדולה ראה: מראה האופנים 77 אשפירא הקטנה</p> <p style="padding-left: 40px;">385 83 באורים כבדו ה' 173 114-113 111-109 107 באר הגולה 344 342 338-335 294 260 251</p> <p style="padding-left: 40px;">400</p> <p>22 באר מים חיים (לר' חיים ב"ר בצלאל) 165 160 143 90-89 85 83-82 26</p> <p>263-262 257 254-253 217-216</p> <p>399 377 334 328 326-325 319</p> <p style="padding-left: 40px;">באר מים חיים (לר' חיים ב"ר בצלאל - כ"י) 407 387</p> <p style="padding-left: 40px;">באר מים חיים (לר' חיים ב"ר יעקב עובדיה די-בושאל) 206 196</p> <p style="padding-left: 40px;">399</p> <p style="padding-left: 40px;">באר מים חיים (לר' יעקב ב"ר יצחק שפירא) 401 354 246 87-86 82</p> <p style="padding-left: 40px;">באר משה 389 225 68</p> <p style="padding-left: 40px;">באר שבע 404 402 373 258 192</p> <p style="padding-left: 40px;">בבא בוך 44</p> <p style="padding-left: 40px;">בגידת הזמן 231</p> <p style="padding-left: 40px;">בגידת הזמן (כ"י) 407 231</p> <p style="padding-left: 40px;">בהיר (ספר הבהיר) 373 297 90</p> <p style="padding-left: 40px;">בחור 271 261 83</p> <p style="padding-left: 40px;">בחורי חמד 261</p>	<p>221 152 אבודרהם 236 אבן בוחן</p> <p>224 אכל יחיד אעשה על חילול שמך (כ"י) 407</p> <p style="padding-left: 40px;">358 262 אגור</p> <p style="padding-left: 40px;">249-248 אגרת ארחות עולם</p> <p>224 85 75-74 58 22 אגרת הטיול 353 338 310 254 236-235</p> <p style="padding-left: 40px;">399 378-377</p> <p style="padding-left: 40px;">406 אגרת הטיול (כ"י)</p> <p style="padding-left: 40px;">405 268 230 אגרת המוסר 404 373 230 134 אגרת הקדש</p> <p>405 400 230 228 225 53 אגרת התשובה</p> <p style="padding-left: 40px;">406 313 310 אדם שכלי (כ"י) 407</p> <p style="padding-left: 40px;">148 אדרת אליהו (כ"י)</p> <p>245 234 219-218 206 89 87 אהבת ציון 397 386 352 339 317</p> <p style="padding-left: 40px;">401 256 175 146 אהל יעקב</p> <p style="padding-left: 40px;">225 אויגן עפנער</p> <p style="padding-left: 40px;">368 140 90 אוצר הכבוד</p> <p>400 327-326 313 182 169 אור החיים</p> <p style="padding-left: 40px;">119 אור השכל</p> <p style="padding-left: 40px;">198 195 אור יקר</p> <p>223 105-104 102 98 אורח לחיים 273 245 240-239 237-235</p> <p style="padding-left: 40px;">319 316-314</p> <p style="padding-left: 40px;">127-125 123-122 אות אמת</p> <p>405 378 277 274 83 אילה שלוחה</p> <p style="padding-left: 40px;">51 אילם</p> <p style="padding-left: 40px;">275 אלהים באו גויים בנחלתך</p> <p style="padding-left: 40px;">400 264-261 אם הילד</p> <p>402 278 193 189-186 61 אמרי בינה</p> <p style="padding-left: 40px;">89 אמרי נעם</p>
--	--

- גלילות ארץ ישראל 249
 הגן (ספר הגן) 404 401 225
 גנת אגוז 194 152
- דָּבֵק טוב 62 84 86 87–90 172–173 224
 253 307 344 348 385 388 395
 406
- דברי דוד 62 207 352 387–388 399
 דברי הימים למלכי צרפת ומלכות בית
 אוטומן 259
- דברי השירה הזאת (מגילת ויניץ) 398 278
 דברי חכמים 195 376 391 399
 דוד מרדכי 30
 דיבר טוב 52
- דקדוק אליה הלוי 44
 דקדוק תפילה ראה: סדור שהינגן
 דקדוקי רש"י 89
- דקדק יצחק (כ"י) 196–197 407
 דרוש נאה וכוונה גדולה לסיום מסכתא 242
 דרוש נאה לפרשת וישב, מקץ והנוכה עם
 חידושים על מסכת מ"ק 401 245
 דרוש נאה לשבת הגדול 399 245
 דרוש נאה לשבת תשובה 399 294 245
 דרוש על התורה ודרוש על המצוות 38 14
 245 334–336 339–341 343–344
 348–349 399
- דרישה ופרישה 401 72
 דרך אמונה (לר' אברהם ביאגו) 165 158
 397
- דרך אמונה (לר' מאיר ן' גבאי) 188 124
 296 296 373 402
- דרך חיים 14 106–108 143 173 228 292
 335–336 339 344–344
 225 404
- דרכי משה 14 22 41 54 72 81 96 148
 169 183 361–363 367 404
- דרש משה 53 73 95 131–134 158–159
 210–211 232 245 254 319 403
- דרשה (לר' יצחק חיות) 23 171 219 245
 401
- דרשה (לר' שבתי ב"ר מאיר הכהן) 405
 דרשות ר' יהושע ן' שועיב 247 199 122
 303 310 313 327 337 344 400
- הגהות מהרש"ל על ספר המזרחי 387
- בחיי על התורה 77 88 90 92 220 288 332
 398
- בחינת עולם 77 147 157 176 236 399
 400
- ביאורי רש"י על התורה (לר' יוסף
 מקרמניץ) 386
- ביאור ספר מצוות גדול 43
 ביאורים על התורה ורש"י (לר' יושע פלק)
 76
- ביאורים על רש"י (למהרא"י איסרלין)
 86 386 387 389 402
- ביאורים על רש"י (למהרא"י איסרלין –
 כ"י) 86
- ביאורים על רש"י (לר' יודא ב"ר יוסף הלוי
 – כ"י) 389
- ביאורים על רש"י (לר' יצחק מויא) 389
 ביאורים של מהר"ן 86 385 387 405
 בית חדש 21 21 258 363 400
- בכושרות 241 246 249 274 371–374
 398
- בן דעת 83 124 189 230 246 333 354
 398
- בן סירא 123 359
- בעל הטורים על התורה 89 228 241
 בעלי הנפש 134
- ברית אברהם (לר' אברהם ב"ר אפרים
 נידרלאנדר) 397 256 257
- ברית אברהם (לר' אברהם הורוויץ) 223
 229–230 256 276 328 356 375
 397
- ברית מנוחה 196
 בריתא של מעשה בראשית 297
 ברכת אברהם 204 245
 ברנט שפיגל 69 101 227 395
- גאולת הגר 94
 גבורות ה' 14 105–106 110 145 292 399
 גבעת המורה 146–147 175 180 203 213
 243 298 379
- גור אריה 22 53 84 107 110 338 342
 344–345 348 385 388
 399–400
- הגלגל (ספר הגלגל) 77 149 404
 גלי רויה ועמיקתא (ספר גלי רויה ועמיקתא
 – כ"י) 205

- 148 זוהר חדש עם מדרש הנעלם
 404 194-193
 זוהר עם הגהות ר' יצחק שפירא 193
 זוהר 'קטן' 185-187 193 270
 זכרון (ספר זכרון לר' יוסף קמחי) 271
 זכרון (ספר זכרון לר' יצחק ב"ר נח כץ) 276
 זכרון (ספר זכרון לר' מתתיה
 דלאקרוס - כ"י) 92 46
 זכרון משה 386
 זמירות ותשבחות (תחינות בכל יום) 199
 405 398 275
 זמירות מהרש"ל 405 276 273
 זרע ברך 217 221 244 398
 זרע יצחק 23 276

 חג פסח 145 230 298 366 401
 חובות הלכות 78 124 146 155 165 172
 398 342 241 233 212 176
 חות יאירי 23 128 155 210 227 344 399
 חזקת אמונה 12 31 377 401
 חזות קשה 304
 חזקוני 86 140 241 399
 חיבור...[לחסידי אחד (ר' יוסף אשכנזי -
 כ"י) 160-165 296-297 407
 חידושי אגרות מהר"ל מפראג לאגרות
 הש"ס 106-110 112 115 117 294
 299 335-341 343-345 347
 349
 חידושי אגרות מהר"ל מפראג לאגרות
 הש"ס (כ"י) 106 347 407
 חידושי אגרות מהרש"א 21 89 95 131
 135-142 171-172 212 246 320
 325 392
 חידושי הלכות מהרש"א 21 138 95
 חידושי הלכות על עירובין 79 148
 חידושים על פירוש"י ועל הרא"ם 140 387
 חיי עולם ראה: היראה
 החיים (ספר החיים) 74-75 115 155
 173-174 216 240 253-254 262
 326-328 334 338 348 350-351
 353 399
 החיים (ספר החיים - כ"י) 22 407
 החינוך (ספר החינוך) 294
 חכמת מנוח 77 95 130 147 171 216
 257 403
- הגהות ר' בנימין אהרון סאלניק על סדר
 גיטין וחליצה (כ"י) 73
 הגהות ר' יום טוב ליפמן הלר על פירוש
 בחיי (כ"י) 92 407
 הגהות ר' יעקב משעברשין על יש נוחלין
 144 161 199 207 219-220 224
 230 323 370 374-375 401
 הדרכה (ספר הדרכה) 225 400
 הואיל משה 21 82 86-87 89-90
 118-119 214 230 305 310 378
 386-388 403
 הולך תמים 23 83 205 276 347 350 397
 היכל ה' 189 207
 היכלות 152 297
 הנהגת מהרש"ל 73 157 166 227 405
 הנפש החכמה 194
 הערות הרמ"א על הטור (כ"י) 22 407
 הקדמה הכללית לסידור ר' שבתי 40 196
 265 267 269-272 277 405
 הרכבה (ספר ההרכבה) 263

 ווי העמודים 370 405
 ווינר גזירה 260
 ויזרע יצחק 186 198 401
 ויחל משה 147 196 210 213 230 261
 268 304 308 392 399
 ויכוח אליה בלין ונפתלי הירץ
 בן גרשום (כ"י) 391 406
 ויכוח מים חיים 12 14 22 37 74-75 101
 399
 ויכוח מים חיים (מים חיים - כ"י) 74-75
 407

 זבח פסח 23 145 401
 זבחי שלמים 199 398 403
 זוהר (ספר זוהר) 34 61 76 88 90 101
 117 122 125 129-130 134 148
 153 184-189 193-198 204 206
 208-209 211 214-216 218-220
 237 241-242 257 265 270-271
 290 297 299 303-305 311 308
 314 317 322 323-325 330-331
 333 336-337 339 344-347 355
 356-376 402
 זוהר 'גדול' 185-187 193 270

- יסודי ספרי הקבלה 183 148 363
 יפה מראה 125 138
 יפה תואר 119 124 126-127
 יצירה (ספר יצירה) 90 124 181 202 188
 265 262 222 271-270 288 373
 היראה (ספר היראה, חיי עולם) 225 228 230
 406 400
 יריעות שלמה 86-87 89 388-386 401
 405
 יש נחליץ 21 144 161 164 199 207 224
 230-229 254 328 355 370 388
 397 401
 יש שבר 20 61 188-186 20 367 369 374 402
 הישר (ספר הישר) 174 229
 כר הקמח 92 228 235 330 352 398
 הכותב (פירוש ר"י ן' חביב לעין יעקב) 134
 142-143 174
 כוזנות (כוזנות האר"י) 205-206 271 402
 כוזרי 155 176 309
 כיצד סדר משנה 11 60 84 403
 כלי חמרה 83 241
 כלי יקר 83-82 21 140 177 97-99 101 103 105
 241-240 245 317 314
 319 321 324 385 387
 כנפי יונה 196 198 297 196 201 207
 כף ירך יעקב 87 386
 כפתור ופרח 53 63 101 249 393 401
 כתב התנצלות לדרשנים 215 244 246
 כתב תמים 166 297
 כתבים בקבלה (מעתיקים ע"י ר' אלעזר
 ב"ר חנוך אלטשולר - כ"י) 198 204
 406
 כתנת פסים 243 298 354-355 400
 לב אבות 143
 לב טוב 68-69 181 227 229
 לבושים 14 20 24 41 43 72 81 83
 169-170 214-216 235 243 278
 364 368 403
 לבוש אבן היקרה 92 193 215 403
 לבוש אדר היקר 149 403
 לבוש אור יקרות 92
 לבוש האורה 85-88 90 387 388 403
 לבוש הבוץ והארגמן 37 368 403
- חכמת שלמה 53 95 131 360-361 406
 חליצה (ספר חליצה) 73
 חסד אברהם 147-146 161 165-164 233
 297 298 397
 חסדי ה' 37 239 277 300-299 324-322
 404
 חסידים (ספר חסידים) 53-54 196 268
 271
 חקי האלהים 73 132
 חרדים (ספר חרדים) 207 229 370
 חתן דמים 47 191 213 399 402
 טוב טעם (לר' אליהו בחור) 271
 טוב טעם (לר' יום טוב ליפמן הלר) 92
 טורי זהב (ט"ז) 72 258
 טורים 21-22 72-73 86 132 258 368
 400
 טעמי המצוות 199
 יוד"ע בי"נה 188
 יוחסין 53 249 257 259 397-398
 יין מצולה 13 28 405
 יונת אלם 198
 יוספון 140 116 257-260
 יוסף אומץ 40 68 73 92-93 144 157
 203 175 206-207 214 229-230
 247 254 276-275 355 367
 370-371 373 375 392-393
 401
 יוסף דעת 86 89-90 191 278 330
 386 400
 יוסף לקח 47-48 217 309 398
 יורה חטאים 224
 יחיד יחידתי אליך תאבה (כ"י) 224 406
 יידישע טרייאק 377 399
 יין הרקח 89 398
 ילקוט שמעוני 98 120-121 125
 137-138 336
 יסוד האמונה 326 400
 יסוד התשובה 391
 יסוד יוסף 143 310 313 328 334 346 353
 371 396 400
 יסוד עולם 77 91 257
 יסוד שירים ראוי: מדרש הנעלם לרות
 יסוד תשובה 224 402

- לבוש החור 403 369 258 74
 לבוש השמחה והששון 246-245 243
 לבוש התכלת 369-368 364 253 172 166
 403
 לבוש מלכות 372
 לבוש עטרת זהב 403 370-368 214 169
 לבוש עיר שושן 403
 לבוש פינת יקרת 403 292 215 146 38
 לוח הדקרוק ראה: אם הילד
 לוי'ת חן 271
 לחם יהודה 143
 לחם משנה 404 366 143 95
 ליקוטי תוכחת מוסר 225
 לך אזבח זבח תודה 197
 למען תלך בדרך טובים 225-224 144 83
 405 366
 לקח טוב 404 378 84
 לקט ישר 402 152 86 28
 לקט שושנים (כ"י) 268
 לשון לימודים 365
 ללאה שערים 384 214
 מאור הקטן 250
 מאור עינים 260 253 249 151 97 58 27 18
 405 263
 מאיר עיני חכמים 118 43 21
 מאירת עינים 196
 מאירת עינים (סמ"ע) 401 197 72 21
 מאמר האחריות 400 326
 מגדל דוד (לר' דוד ב"ר יעקב) 202 56
 מגדל דוד (לר' דוד ב"ר יצחק
 גינצבורג מפולדא) 399 211
 מגדל דוד (לר' דוד גנוז) 256-255 250
 מגדל דוד (לר' דוד דרשן) 277
 מגילת איבה 400 220 147 92 24
 מגילת יניץ 278
 מגלה עמוקות 275 220 192 190 126 92
 מגן דוד 256 250
 מגן דוד (כ"י) 406 250
 מדרש הנעלם 346 322 184
 מדרש הנעלם לרות (יסוד שירים,
 תפוחי זהב) 398 369 363 321 194
 מדרש שמואל (לפרקי אבות -
 לר' שמואל ב"ר יצחק רי אחידא) 406 143
- מדרש שמואל (פירוש - לר' יצחק
 ב"ר שמשון כץ) 402 125 96
 מדרש תהילים (שחר טוב) 315 125 121 29
 מדרש תהילים (פירוש - לר' יצחק
 ב"ר שמשון כץ) 125
 מהלך (ספר המהלך) 278 270 261 77
 מהלך הכוכבים 173 149 79 77
 המוסר (ספר המוסר) 368 271 229 219 69
 399
 מורה חטאים 224
 מורה נבוכים 146 140 134 132 123 113
 153 159-165 171 176-175
 179-178 205 233 241 253 292
 298-297 313 322 329 331 338
 380 342
 מזבח הזהב 333 236 233 190 155 95-94
 406 369 351
 מזמור לתודה 83
 מזרחי (ורא"ם) 328 305 140 122 87 48
 404 388-387 385
 מתברות עמנואל 258
 מחזור כמנהג פולניה 403 151
 מחיר יין 404 322 156 83 34
 מטה משה 170 128 118 81 73 21
 214-213 216 229-228 231 246
 267 258 277-276 359 364
 367-366 378 369 393 403
 מטעמי יצחק 276 23
 המידות (ספר המידות) ראה: ארחות
 צדיקים
 מילות הגיון 404 318
 מים חיים ראה: ויכוח מים חיים
 מכלול (ספר המכלול) 267 261 77
 מלכי יהודה 399 350 247
 מנהגי מהרי"ל 157 73
 מנהגים לר' אייזיק טירנא 228 74-73
 מנהיר עיני חכמים 58 43-42 37 21-20
 402 367 360 265 246
 מנוח הלבבות 277 261 249 149 146 91 78
 403 388
 מנוח מצא חן 403 91
 מנוח מצא חן (כ"י) 407 91
 מנורת המאור (לר' יצחק אבהב) 241 229
 401

- מנורת המאור (לר' ישראל אלנקוה) 229
 402
 מנורת זהב (כ"י) 189-190
 מנורת זהב כולה 402 223
 מנחה בלולה 153
 מנחה חדשה 216 172 145 143 82 60 53
 401 376-375
 מנחת יהודה 399 386 86
 מנקת רבקה 393 227 80 69
 מסה ומריבה (ספר מסה ומריבה) 254 227 69
 278
 מסורת המסורת 271 261
 מסעות ר' בנימין 249
 מספר (ספר המספר) 256 77
 מסרת המקרא 385
 מעגלי צדק (כ"י) 207 99 91
 מעדני יום טוב 220
 מעדני מלך 147
 מעלות המידות 392 229
 מערכת האלות 158 156 148 92-91 76
 215-214 196 193 188 184 166
 368 362 333 294-293 287 219
 403
 מעשה טוביה 63
 מעשי ה' 145 87 82 58 48-47 36 26-25
 307 303 295-294 292 252 166
 398 324 313 311 309
 המפה (על השו"ע) 404 81 72 29 14
 המפואר (ספר המפואר) 405 247 199
 מפתח הזוהר 186
 המצוות (ספר המצוות) 214 205
 מקדש מעט 22
 מקור חיים 204 196
 מקור חכמה 402 376 206 189-186 83 61
 מקנה אברהם 269 265 261 90
 מקרא קדוש 262
 מראה האופנים (אשפירא הגדולה) 181 149
 404-403
 מראה כהן 402 246 185 125
 מראה מוסר 227 69
 מראות הצבאות 200 87
 מרדכי 193
 מרכבת המשנה 398 268 264 260 83 68
 משאת בנימין 74-73 63 57 51 48 31 20
 398 365-364 359 268 81
 משיב נפש 400 218 89 83
 משיבת נפש 316 245 86
 משלי ר' ברכיה הנקדן 146
 משנה תורה 271 205 169 163 135 125 34
 404 331 328 324 292
 משנת יוסף בן עזיאל 297-296
 משען לילדים 275
 מתורגמן 122 94
 מתנות כהונה 246 185 138 127-120 96
 403-402 395
 מתנות עני ראה: קיצור מורחב
 נבילות חכמה 401 210 204 93 48 26
 נוה שלום 398 318 294 241 205 171
 נחלת אבות 402 145 143 93
 נחלת יעקב 401 388-387 48
 נחמד ונעים 260 257-256 250-249 24
 399
 נחמד ונעים (כ"י) 406 251-250
 נימוקים 261
 נפוצות יהודה 399 310
 נפתלי אדרים (נפתלי אלהים) 93 91-90
 404 326 216 208
 נפתלי אלהים (כ"י) 91
 נצח ישראל 400 341 154 107 105
 נצחון (ספר נצחון) 378 157 152 88 28
 נקי כפים 397 245 184 153-152
 נשמת אדם (לר' אהרון שמואל מקרמניץ) 353 352-350 255 230 191 119
 398
 נשמת אדם (לר' משה מפיוניץ) 132
 נשמת שבתי הלוי 405 190
 נתיבות עולם 238 223 173 158 110-105
 400 399 349-347 344-334
 סבוב ר' פתחיה 249
 סדר שהינגן 404 388 354 297 144 90 22
 סדר ברכות 278 231 224 147 81 73
 401 375-374
 סדר ברכת המזון 298 267 207 144 92 72
 405 352
 סדר גיטין וחליצה 73
 סדר היום 404 371 271 229 208 204 201
 סדר הניקור בקצרה 39
 סדר התשובה (סדר התשובה) 228

- עקדת יצחק (ספר העקדה) 120 99 91 88 77
 153-152 140 134 131 124-123
 182 179 175 171 168 165 157 155
 253 241 235 214 212 205 189
 402 330-329 321 311 305-304
 ערוגת הבשם 268
 הערוך 138 126-124 122 119
 עשרה מאמרות 208
 פאריז און וויענה 44
 פחד יצחק 213 171 147 128 95 75 41 23 33
 401 276 216
 פירוש המילות 403 94
 פירוש למדרש הרבות על התורה 405 119
 פירוש נחמד 245 86
 פירוש על בראשית רבה (כ"י) 96
 פירוש על מהלך הכוכבים (כ"י) 149
 פירוש על מערכת האלהות (כ"י) 407 148
 פירוש על ספר הגלגל (כ"י) 407 149
 פירוש על פרדס רימונים (כ"י) 199
 פירוש על רוח חן (לר' זעליקמן בינג - כ"י)
 406 152
 פירוש על רוח חן (לר' נתן שפירא מהרודנא
 - כ"י) 147
 פירוש על שערי אורה (כ"י) 407 299 148
 פירוש פ"ז על מערכת האלהות 287
 פלח הדימון 403 61 41
 הפליאה (ספר הפליאה) 204
 פני יהושע 14
 פני יצחק 401 61
 פנים במשפט 181
 פסיקתא רבתי 125
 פסק על עגונה 53
 פענח רזא 402 333 213 191 89
 פרדס רימונים 195 193 187 162 92-90 53
 269 265 241 220 208 201 199 198
 403 353 288 277
 פרחודור 250
 פרחון (ספר הפרחון) 263
 פרק שירה 271
 פרקי אליהו 398 261
 פרקי רבבי אליעזר 138 121 45
 391-390
 פרקי משה 143
 סדר ותיקון ק"ש שעל המיטה 200 63 56 40
 399 376 371 366-365 206-202
 סדר מצוות נשים 365 80 73 48
 סדר תרי"ג מצוות בתוהוים (סולת נקידה) 276
 403
 סימנים על ביאור התורה מהר"ר בח"י 208
 404
 סם חיים 397 393 278 254 227 69
 סמ"ג (ספר מצוות גדול) 391 147 76 73
 ספרא רזניעותא 198
 עבודת הקדש 293 194-193 174 170 124
 402 361
 עברונות (ספר העברונות) 254 73
 העברונות (כ"י) 407 254
 עוללות אפרים 105-104 102-101 98
 241-236 223 203 179-176
 273 268 254 250 246-245
 406 324 321-315
 עומק הלכה 401 256 149 147-146
 עטרת שלמה 405 402 400
 עין יעקב (עין ישראל) 128-127 122 113
 392 277 247 214 170 138 133 131
 403
 העיקרים (ספר העיקרים) 134 132 101 43
 237 179-178 175 171 147-146
 348 344 342 329 318 298 271 241
 400
 עיר גיבורים 223 178 104-101 99-98
 322-318 316-314 245 241-235
 324
 עמודי גולה 402 73
 עמודי שבע 398 396 209 193
 עמודי שלמה 405 398 391 157
 עמודי שש 237 223 105-104 102 98 60
 406 320 316-315 279 240
 עמק ברכה 226 200 185 164 92 81 73
 367 323 287 246 231-229
 402 397 392 375-374
 עמק המלך 404 220 190 180
 עסיס רימונים 207
 עץ חיים (כ"י) 407 399 325 263-262 22
 עץ שתול 298 207 176-175 146 43 37
 398 395

- ראשית חכמה הקצר 200–201 210 218 401
רוח חן 77 91 147 152 165
ר"י'ף (רב אלפס) 34 46 76 79 122 162 193
402
ריקנסי (על התורה) 41 88 90 92 122 148
152 158 169 184 187–188 193
365 362 332 325 300 241 215 196
403 375 368
רכב אליהו 143 396
שאלת הנשמה 231
שארית יוסף 15–16 20 35 41 37 48 55 72
401 81 74
שבט יהודה 140 142 258–260
שבילי אמונה 134 159 174 241
שחור טוב ראה: מדרש תהילים
שושן סודות 29
שו"ת ב"ח החדשות 74 400
שו"ת ב"ח הישנות 22 74 174 218 363 400
שו"ת גבורת אנשים 29 58 269 405
שו"ת הרמ"א 12 15–16 20 27 34–36 38
41 46 50 52 55–56 59–60
74–75 92 157–158 166 169 184
242 265
שו"ת מהרש"ל 15–16 19 22 35 39 46 50
56 58–59 74–75 81 86 357 360
367–368 405
שיח יצחק (לר' יצחק ב"ר אברהם חיות) 23
401 276 73 53
שיח יצחק (לר' יצחק ב"ר שמואל הלוי
מפוזנא) 268–269 402
שיעור קומה 297
שיר הייחוד 157 166 284
שיר המעלות לרוד 41 68 235
שיר חומר נאה על אורך הגלות 69 278 398
שיר לומר בליל פסח ראה: שיח יצחק (לר'
יצחק חיות)
שירים לחנוכה (כ"י) 389 406
שלחן ערוך 17 21 24 26 72–73 187 219
258–259 276 363 365 368 400
404
שלחן של ארבע 92 298 324 398
שלשלת הקבלה 258–259
שמונה פרקים 77 131 134 146–147 161
164 298–297
שמות דברים (ספר שמות דברים) 44
- פרשת החדש (כ"י) 149
פתח עינים 225–227 404
פתחי יה 20 61 186–188 206
צ'אנה וראינה 68 92 246–247
צאן קדשים 130
צדה לדרך (לר' יששכר בער אילנבורג)
86 87 89 192 386 402
צדה לדרך (לר' מנחם בן זרח) 271
צוואה 68 219 275 405
צובט שפיגל (מראה מוסר) 69 227
צורת בית המקדש 93 305 400
צורת הארץ 77 149 249
צורת הבית (כ"י) 92 407
ציוני (על התורה) 90 122 152 214 265
368–369 373 403
צל העולם 248 404
צמח דוד 14 19–20 23 26 27 47 72 86 119
125 199 249–250 255 257–260
274 277 399
צפנת פענח (כ"י) 148
צדור המור 86 152 194 199 214 218 241
271 368–369 397
צרי היגון 230
קבלת מהר"י סרוג (כ"י) 204
קהלת יעקב 393 401
קול בוכים 83 193 200
קול הקורא 261 271 400
קיצור אברבנאל על פרקי אבות
הגדה של פסח 372
קיצור מזרחי (מתנות עני') 62 85–86 89 96 328
345 388–402
קנה חכמה (כ"י) 195 406
קנה חכמה קנה בינה 144 194–197 269
398
קרית ארבע 23 83
קרית חנה 143 317–318 398
קרני ראם 87 404
ראש אמנה 157
ראשית חכמה (לר' אליהו די וידאש) 63 193
204 208 213 226 229–230
234–235 265 308 371 375–376
390–393 398
ראשית חכמה (לראב"ע) 78

- תורת העולה 14 81 96 101 114 120 154
 156 159 180 183 185 216
 251-252 286-292 299 329-334
 360 378 404
 תורת חטאת 14 53 73-74 404
 תורת חיים 14 95 130 327 339-340 397
 תורת משה (לר' משה אלשיך) 87 200 241
 245
 תורת משה (לר' משה מפזינץ) 132
 תחילת דברי שמואל 94
 תחינות בכל יום ראה: זמירות ותשבחות
 תחינות מהר"ר לוריא (מהרש"ל) 197
 תיאוריקה ראה: מהלך הכוכבים
 תיקון התשובה 227 392
 תיקון סופרים 60
 תיקון ק"ש שעל המיטה ראה: סדר ותיקון
 קריאת שמע שעל המיטה
 תיקוני התשובה שחברו גורי האר"י משמו
 200 204-206 210 406
 תיקוני זוהר 77 187 193 196 211 215
 218-219 242 265 270-271 368
 372 374
 תיקוני שבת (לר' אברהם ברוכים הזקן) 200
 202 205 218 397
 תיקוני שבת (לר' יהודה ב"ר דוד) 40 44 63
 200-204 373 399
 תיקונים וסודות 61 207
 תמונה (ספר התמונה) 215 332-334
 תמונת האותיות 181
 תמים יחדו 83 189 254 275 330 402
 תנא דבי אליהו 39 45
 תנחומא 45 117 120-121 128 138 351
 תעלומות חכמה 204
 תפארת ישראל 39 45 68 105 107 154 294
 323 334-339 341-349 400
 תפוחי זהב ראה: מדרש הנעלם לרות
 תקנות ח"ק ת"ת של קראקוב 265
 תשבי (ספר התשבי) 44 261 271
 תשובה בדץ סבלונות 54 406
 שני לחות הברית (של"ה) 21 63 166 174
 219 224 227 274 298 376
 391-392 402
 שער השמים (לר' גרשון ב"ר שלמה) 157
 שער השמים (לשל"ה) 63
 שערי אורה 77 90-92 129-131 124 152
 180-181 188 194 214-215 241
 271 299-300 368 373 374 404
 שערי אורה עם פירוש ר' מתתיה דלאקרוט
 92 148 194 215 404
 שערי גן עדן 199 313 325 403
 שערי זורא (איסור והיתר הארוך) 12 73 352
 402
 שערי צדק 91 152
 שערי תשובה 53 225 228-229 234 400
 שפע טל 190-191 193 205 219 405
 שפתי דעת 82 102 178 245 237 241-240
 245 315-317 320-319 392 400
 406
 שפתי כהן (לר' מרדכי כהן) 208
 שפתי כהן (לש"ך) 72
 שרשים (ספר השרשים) 261 269 271
 תבואות שור 72 130
 תוכחת המוסר 230 398
 תולדות יצחק 87 402
 תולדות נח 96 126-127 218 404
 תולעת יעקב 193-194 271 277 365 367
 373 403
 תומר דבורה 198 229 271 403
 תוספות יום טוב 14 24 62 75 91 95 125
 143 204 220 249 256 260 263 268
 305 389 399
 תועפות ראם 146 404
 תוצאות חיים 63 230 271 393 398
 תורה אור 246
 תורת האשם 75
 תורת הבית 45

JACOB ELBAUM

OPENNESS
AND INSULARITY

Late Sixteenth Century Jewish Literature
in Poland and Ashkenaz

Published with the generous help
of the Aryeh (Leo) Lubin Foundation
in memory of his parents
Lilian and Moshe Lubin
The Louis and Minna Epstein Fund
of The American Academy
for Jewish Research

*by The Magnes Press
The Hebrew University
Jerusalem 1990*

ISBN 965-223-722-1

Printed in Israel
at Graph Press, Jerusalem

JACOB ELBAUM

OPENNESS AND INSULARITY